Ն 272 | 1886 ԱՊՐԻԼ 24 ԲԷՆՃՇԷՆԲԻՀ)(1303 ՇԱԲԱՆ 2 | ԻՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 մահլըգ	6 մահլըգ	3 մահլըգ
ՍԹԱՄԲՕԼ	200 ղրշ·	105 ղրշ·	55 ղրշ·
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	—

Մէճմուասը 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղրշ· 6
4ինճիւ սահիֆէ . . . . . » 3
Մէվատտը նաֆիայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ աէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր :

Իտարէխանէսի, Ըսթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան Մաթպաասընտա տըր : Քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ-ա միւրաճաաթ օլունա :

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԵՈՒՆԱՆ

Հէր նէ գատար իւլթիմաթօմըն միւտտէթի 1-2 կիւնտէն պէրու խիթամ պուլմուշ իսէ տէ, պունը միւթէագըպէն պիր մուամէլէի գաթիյէ իթթիխազ օլունմադըղընտան տաիր Աթինատան հէնուզ պիր խապէր միւրուտ իթմէմիշ, վէ անճագ չիմտի միւրուտ իտէն պիր Հավաս թէլէկրաֆընըն պէյանընա կէօրէ, Թէրքը սիլահըն նէ գատար միւտտէթ զարֆընտա իճրա օլունաճաղընա տաիր Մ. Տէլիեաննիտէն տահա վազըհ վէ աչըգ պիր թէէմինաթ թալէպ իթմէք իւզրէ պէշ տէվլէթ սուֆէրասը պէյնինտէ պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէլմիշ տիր քի, պու հալտէ էկէր խապէրը մէզքիւր սահիհ իսէ, տուվէլը խամսէ՝ Եունանըն ադէմի Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մուիյա վէրտիկի ճէվապըա պիր տէրէճէյէ գատար իքթիֆա իթմիշ սայըլըր, չիմտի նէ գատար միւտտէթտէ ասքէրինի տաղըտաճաղընա տաիր թէէմինաթ իսթէմէքտէ պուլունտուգլարընտան, մէսէլէ՝ Թարիգը սուլհ ու միւսալէմէթթէ պիր ատըմ տահա իլէրլէմիշ իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան նինէ պիր թէլէկրաֆըն պէյանընա կէօրէ, սէֆիրլէրին եագընտա Աթինայը թէրք իտէճէքլէրի վէ միւշթէրէք տօնանմանըն Թէքմիլ Եունան սուլարընտա կէլէճէկի՝ չէհրը մէզքիւր ինկիլիզ սէֆարէթխանէսինտէ էյան սէօյլէնմէքտէ իմիշ :

Խուսուսի կէլէն Թէլէկրաֆլար տախի պու հավատիսի Թաստիգ իթմէքտէ օլուպ, մէզքիւր Թէլէկրաֆլարըն րիվայէթը միւթէթէլլիֆէսի մէյանընտա էն սահիհ կէօրիւնէն խապէր՝ տիւնքի կիւն Եունան գրալընըն իսմ կիւնիւ օլմագ միւնասէպէթիյլէ Թազյիգաթը ֆիիլիյէյէ պաշլամագ սուրէթի՝ գաբինէի բրիւթաքեարիյէ մուվաֆըգ կէօրիւնմէմիշ օլմասը խապէրի տիր :

Գրալ Եօրկինին իսմ կիւնիւնտէ հէր սէնէ սէֆիրլէր Թարաֆընտան քէնտիսինէ վիզիթա իտիլիր վէ ագշամ սէրայտա ցիյաֆէթ վէ պալօ վէրիլիր իքէն, պու սէնէ պու մէրասիմ ղալիպա իճրա օլունմայաճագ, եալընըզ Բիւթէր Թէլէկրաֆընըն խապէր վէրտիկի վէճհիլէ, ուլու քիլիսէտէ իճրա օլունան Թէշէքքիւր տուավասընտա գրալ վէ գրալիչա վէ խանէտանը գրալի վէ վիւքէլայի Եունանիյէ վէ սուֆէրա հազըր պուլունմագլա իքթիֆա իտիլմիշ տիր :

Պէյօղլունտա Եունան սէֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ տախի տուն այնը միւնասէպէթիյլէ այինը րուհանի իճրա օլունարագ սէֆիր վէ սէֆարէթ մէմուրլարը վէ գօնսօլօս վէ վէ գօնսօլաթօ մէմուրլարը վէ միւթէպէաանը Եունանիյէ հազըր պուլունմուշլար տըր :

* * *

Իւլթիմաթօմ միւտտէթինին ինգըզասը իւզէրինէ, Եունանիսթան ալէյհինտէ վուգու պուլաճագ Թազյիգը ճիհէթինտէ Եվրօպա գաբինէլէրի արասընտա ճէրէյան իտէն մուխապէրաթտա էֆքեար զուհուր իթմիշ օլտուղը՝ Մ. Ֆրէյսինէի մէնապի խուսուսիյէսինտէն ախիրէն ալտըղը մալումաթտան անլաշըլմըշ տըր :

Րիվայէթ իտիլտիկինէ կէօրէ, տահա մէսէլէնին պաշլանկըճընտա Թէտապիրը ճէպրիյէ իթթիխազընա իշթիրաքտան իսթինքեաֆ էյլէմիշ օլան իքի տէվլէթտէն պիրի՝ մէսէլէնին Թաատիլ վէ Թախֆիֆինէ չալըշըպ, իւլթիմաթօմ միւտտէթինին ինգըզասը իլէ պէրապէր տուվէլը մուազզամա սէֆիրլէրինին Աթինատան չըգմամալարը իչիւն պազը թէքլիֆլէր տէրմէյան իտէճէք իմիշ :

* * *

Ալասօնիատաքի Օսմանլը օրտուգեահընտան Բօլիթիշէ Գօռէսբօնտէնց գազէթասընա եազըլան պիր մէքթուպտա օգունտուղընա կէօրէ, օրատա Թօբլանմըշ պուլունան պիլճիւմլէ ասքէր գումանտանլարը՝ Եունանիսթանըն իսթիգլալընա միւսատիֆ օլան եէվմը մախսուսատա Եունանլըլար Թարաֆընտան չայէտ պիր հիւճում վուգուընտա հիւճումը մէզքիւրը կէրի պիւսկիւրթմէք վէ օ հալտէ սէրհատ Եունան արազիսինէ տուխուլ ու Թէսարրուֆ էյլէյէպիլմէք իչիւն Թէտապիր իթթիխազ իթմիշ օլտուգլարընտան, մարտ 25/6 ապրիլտէ Թէքմիլ Օսմանլը օրտուսը հազըրլըգտա պուլունմուշ տըր :

Ասքէրէ 3 կիւնլիւք միւհիմմաթ վէ բէքսիմէթ տաղըթըլմըշ վէ պինճիւլէ կէչիթլէրին քեաֆֆէսի մէվգիլէրի տահա զիյատէ տիգգաթլա մուհաֆազա օլունմըշ տըր : Եէվմը մախսուսը մէզքիւրտէ ալաքը սապահ սաաթ 5տէ ասաքիրը Օսմանիյէնին քեաֆֆէսի եուրիւմէյէ հազըր օլուպ, Մէլունա օվասընտա 3 խաթթ իւզրէ պուլունտուրըլմըշ վէ 12 սաաթ օրատա գալմըշ տըր : Եունանլըլար վագըա հէնուզ հիւճում Թէշէպպիւսինտէ պուլունմամըշլար իսէ տէ, ասաքիրը Օսմանիյէճէ իթթիխազ օլունան Թէտապիրտէ հիչ պիր չէյ Թէպտիլ օլունմայըպ, էյան քէմալի տիգգաթլա հուտուտ կէօզէտիլմէքտէ տիր : Օսմանլըլար՝ հինէ հաճէթթէ հալը Թէճավիւզիյէ կիրէպիլմէկէ հազըր օրտուլարը հալտէ, էյան հալը Թէտաֆիւիտէ տուրույօրլար :

* * *

Աթինատան տիւվէլը սաիրէ սուֆէրասը միւշթէրէք տօնանմայա չէքիլտիքլէրի Թագտիրտէ Օսմանլը սէֆիրի Ֆէրիտուն պէյ հազրէթլէրինին Թահրը Ատրինէ պուլունմագ իւզրէ Թէրսանէի ամիրէտէն Բիրէյէ պիր ավիզօ վափօրը ազիմէթ իթտիկինի Մէսսաժէր սէօյլիյօր :

* * *

Պէրլինտէն իշար օլունտուղընա կէօրէ, բրէնս Բիզմարգ՝ Եունան սէֆիրի Մ. Ռանկապէ իլէ վուգու պուլան պիր միւլագաթընտա, Եունան արզուլարընըն մէմնուն իտիլմէսի հագգընտա սէֆիրը միւշարէլէյհին իգրամաթընա ճէվապէն, պու գաբինէնին ասլա գապուլու լէզիմ օլմայաճագը՝ վէ Ալէմանիա պունըն սէօզինին պիլէ իշիթմէք իսթէմէտիկինի պէյան իթմիշ տիր :

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Շարգի Ռումէլի Նիզամնամէսի տախիլիյէսինին Թաատիլինէ ճանիպը սալթանաթը Սէնիյէտէն մէմուր պուլունան Ագօ Ըսհագ էֆէնտի իլէ Մաճիտ պաշա հազրէթլէրի՝ Նիզամնամէի մէզքիւրըն իսթիհզար իտէճէկի Թաատիլաթը պուրաճա պէյնլէրինտէ Թանզիմ իտէճէկլէրի միւզաքէրէտէ պուլունտուգլարընտան, միւզաքէրաթը մէզքիւրէյի նէթիճէլէնտիրտիքտէ հալտէ Ֆիլիպէյէ ազիմէթ իտէճէքլէր տիր :

* * *

Սօֆիատա հաֆթատա իքի տէֆա նէշր օլունան Տէլէթ նամ Թիւրքճէ կազէթանըն սօն նիւսխասինտէ, Պուլկարիսթան Օսմանլը գօմիսէրի Գաապան էֆ. ալէյհինտէ պիր լիսանը նամիւնասիպ վէ միւսթէհճինանէ իսթիմալ իտիլմիշ օլմաղլա, Պուլկար հիւքիւմէթի՝ նիւսխայի մէզքիւրէյի գապթ ու միւսատէրէ իթմիշ տիր :

* * *

Ֆիլիպէ մութասարրըֆը՝ Ռում մէթրօբօլիթինէ պիր Թէզքէրէ իրսալ իտէրէք, լիսանը Ռումիյէ աշնա մէմուրլարը պուլունմատըղընտան վէ միւթէրճիմլէրէ միւրաճաաթ իթմէքէ մէճպուրիյէթ մէվճուտ օլմատըղընտան, մէթրօբօլիթխանէ Թարաֆընտան կէլէն Ռումճա էվրագըն պունտան պէօյլէ հիւքիւմէթ Թարաֆընտան գապուլ օլունմայաճաղընը իշար իթմիշ տիր : Անխիալօ իլէ Սիւզէպօլու Ռում մէթրօբօլիթլէրինէ վէ Ռում միլլէթինտէն օլան պիլճիւմլէ մախպէրլարա տախի այնը մէալտէ պիրէր Թէզքէրէ կէօնտէրիլմիշ տիր :

* * *

Ապրիլին 17/29ընճը կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնի Պուլկարիսթան բրէնսինին Պուլկարիսթան բրէնսլիկինէ Թաայինինին միւսատէֆ էվվէլ մախսուսը օլմագ միւնասէպէթիլէ, պու պապտա Ֆիլիպէտէ տիւվէլը մուազզամա գօնսօլօսլարընըն իթթիխազ իթտիքլէրի մէսլէք՝ ումումըն նազարը տիգգաթընը ճէլպ էյլէմիշ տիր : Շէօյլէ քի՝ էվվէլ մէզքիւրտէ եալընըզ ինկիլթէրա գօնսօլօսը՝ Ֆիլիպէ չէհրինի բէյաղլէ զիյարէթ էյլէմիշ հալտէ, տիկէր գօնսօլօսլար եալընըզ պայտէրագլարընը չէքմէքլէ իքթիֆա էյլէմիշլէր տիր : Ռուսիա գօնսօլօսը իսէ պու ըսմին պիլէ իճրասընը ֆազլա կէօրմիւշ իմիշ :

* * *

Պուլկարիսթան բրէնսինին Տէրսաատէթէ սէյահաթը խապէրի Օսմանլը մէհաֆիլը ըսմիյէսինտէ պիր հիւսնի Թէսիր վէ խօշնուտիյէթի մուճիպ օլմուշ տըր : Բրէնս Ալէքսանտր՝ խաքիփաի հազրէթը Բատիշահիյէ արզը չիւքրան վէ ուպուտիյէթ իթմէք իւզրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Պուլկարիսթան էմարէթի արասընտա մուալլագ օլան պազը մէսայիլի Թէսվիյէ ու Թանզիմինէ պիլզաթ քէնտիսի Թէշէպպիւս իտէճէկի՝ Թէէմինէն րիվայէթ օլունույօր :

Տէրսաատէթտէ պուլունան Պուլկար գաբու քէթխուտալըղը մէմուրինի՝ բրէնսը միւշարէլէյհին իսթիգպալինէ կիտէճէքլէր տիր :

* * *

Ալտըղըմըզ մալումաթա կէօրէ, Շարգի Ռումէլինին հիւքիւմէթ գօրտօնը մէմուրլարը՝ Պուլկարիսթան էմարէթի վէրկիսինտէն Թօլայը օրթայա տահա գիյատա չայանը իթինա տիկէր մէսէլէլէր չըգարաճագ տըր :

Սօֆիատան իշար օլունտուղընա կէօրէ, Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ Պուլկարիսթան վէ Շարգի Ռումէլի վէրկիլէրինի Շարգի Ռումէլի կէօմիւքլէրինին հիսապլարը իւզէրինէ Թէսվիյէ իթմէք նիյէթինտէ պուլունույօր իմիշ :

ՄԸՍԸՐ

Մըսըր օրտուսընըն Թանզիմ ու Թէնսիգինէ տաիր Ղազի Մուխթար պաշա հազրէթլէրինին Թէքլիֆաթը վագըասընա ինկիլթէրրա խարիճիյէ նազըրը լօրտ Ռօզպէրինին վէրտիկի ճէվապը բէտտ՝ Գահիրէ վէ Իսքէնտէրիյէտէ հէյէճանը ազիմ մուճիպ օլմուշ տըր :

Միւշարէլէյհ Օսմանլը գօմիսէրինին պու պապտա Պապը Ալիյէ Թալիմաթ Թալէպ իթտիկինի տիւն եազմըշ իտիք :

Կէօրիւնիյօր քի՝ միւշարէլէյհ՝ Թալիմաթը մէզքիւրէյի պէքլէմէքլէ պէրապէր, մասարէֆի մէզքիւրէ հագգընտա մուաֆաքաթ պիր լայիհա հազըրլայաճագ տըր :

Լօրտ Ռօզպէրինին ճէվապը բէտտինէ հալի օլան Նօթա՝ Մըսըրտա պիլճիւմլէ Թէմինաթըն բօլիթիգա մէմուրլարընա Թէպլիղ օլունմուշ տըր :

Գահիրէ իլէ Իսքէնտէրիյէ կազէթալարը՝ ինկիլիզ հիւքիւմէթինին իչպու Թավր ու հարէքէթինի զէմմ ու Թագպիհ իթմէքտէ, վէ պու մուամէլէնին՝ ինկիլիզ իշղալ օրտուսընըն գալտըրըլմասը գարարլաշմըշ օլան Թախլիյէսինի չիւպհէլի կէօսթէրտիկինի պէյան էյլէմէքտէ տիրլէր :

* * *

Ճիւմլէյէ մալում օլտուղու իւզրէ, Օսմանլը Պանգասընըն պազը հիսապաթընը Թէտգիգ իլէ, պիր իսթիգրազ ագտ իտիլմէսի Թէքլիֆինէ օլուպ, պունուն իչիւն պազար էրթէսի վէ սալը կիւնլէրի Սատրազամ հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ իճթիմա իտէն գօմիսիօնլարտա վէրիլէն գարար՝ տիւնքի կիւն ագտ օլունան մէճլիսը վիւքէլատա Թաստիգ միւզաքէրէ օլունմուշ տըր :

Հաթթա Ցաքոր պաշա իլէ Էտիպ էֆէնտի հազարաթը, վէ պու խուսուս իչիւն Ժոզինէր Թաասատա ինիգատ իտէն գօմիսիօնտա ազա պուլունմուշ օլան Վահան էֆէնտի իլէ մահքէմէի Թէմիզ ազասընտան Բիզա պէյ հազարաթը մէճլիսէ կէլմիշլէր, վէ միւզաքէրաթտա պուլունտուգտան սօնրա ավտէթ իթմիշլէր տիր :

Խուսուսը մէզքիւր իւզէրինէ մէճլիսը վիւքէլա՝ տէրին ու ամիգ Թէտգիգաթ վէ միւզաքէրաթ իճրա էյլէյիպ, մէճլիս կէճէ սաաթ 3½ գատար իմթիտատ իթմիշ, վէ ղալիպա նէթիճէի գարարը միւթէգավիմ օլարագ Թանզիմ օլունան մազպաթա՝ խաքիփաի Շահանէյէ արզ իտիլմիշ տիր :

—

Մէրսինտէն իշար օլունտուղընա կէօրէ, ապրիլին 22ինճի սալը կիւնիւ Ատանա վալիսի Բաֆֆ պաշա հազրէթլէրի իլէ պազը մէմուրին վէ միւթէպէրան վէ գօնսօլօսլար վէ տէմիր եօլըն պազը մէմուրինի հազըր պուլունտուգլարը հալտէ, Մէրսին-Թարսուս-Ատանա տէմիր եօլունըն պիրինճի չիւպէսի րէսմէն քիւչատ օլունմուշ տըր :

Թէքմիլի 67 քիլօմէթրօ օլաճագ օլան տէմիր եօլըն 56 քիլօմէթրօսը խիթամ պուլմուշ օլուպ, խաթթ՝ իքի այա գատար քեամիլէն խիթամբէզիր օլարագ իշլէմէկէ պաշլայաճագ տըր :

—

Ավուսթրիա էյալէթինտէն Խըրվաթիսթանըն մագարր հիւքիւմէթի օլան Ագրամ չէհրի կազէթալարընտա օգունտուղընա կէօրէ, կէչէն ճումա կիւնիւ 15 իսլամ ֆամիլեասը եանի ճէման 60 նուֆուս՝ հիճրէթ իթմէք իւզրէ Ագրամտան կէչիպ Թրիէսթէյէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր : Պունլար՝ Պօսնա Պանեալուգա գուրպինտէ Գօզարաճ նամ մահալ էհալիսինտէն օլուպ, եօլ մէսարիֆլէրինի հիւքիւմէթը Օսմանիյէտէն ախզ իթմիշլէր տիր :

—

Մասուաատան իշար օլունտուղընա կէօրէ, Իթալիա հէյէթը մէմուրէի մախսուսէսի իլէ պէրապէր Հապէշ գրալը նէզտինէ կիտէճէք օլան ինկիլիզ մէմուրը մախսուսը եիւզպաշը Սմիթ՝ հէյէթը մէզքիւրէնին կէրի չաղըրըլմասընտան սօնրա մահալը մէմուրիյէթինէ եալընըզ կիթմէք իսթէյէրէք, Ասմարայա գատար կիթմիշ վէ էյան օրատա օլուպ նէ իլէրի վէ նէ կէրի կիտէպիլմէքտէ իմիշ : Ֆիլհագիգա Հապէշ ժէնէրալը Ռաս Ալուլա՝ մումայիլէյհին եօլընը քէսթիքտէն մաատա, կէրի տէօնմէսինէ տէ միւսաատէ իթմէտիկինտէն, վէ մումայիլէյհէ կէլէն քեաֆֆէի մէքթուպլարը ալըգօյտըղընտան, քիմսէ իլէ մուխապէրէ իտէմէմէքտէ վէ ատէթա էսիր պուլունմագտա տըր : Կէօրիւնիր քի, Ռաս Ալուլա՝ Իթալիա հէյէթը մէմուրէսինտէն պէօյիւք պիր պախշիշ ալամատըղը իչիւն եիւզպաշը Սմիթէ պու եօլտա մուամէլէտէ պուլունույօր :

Իթալիայա եազըլան տիկէր պիր մէքթուպա կէօրէ, Ռաս Ալուլա՝ պիր խայլի ասաքիր իլէ պէրապէր Այլէթ վէ Սաաթի նամ մահալլէր արասընտա սըգ սըգ տօլաշմագտա իմիշ : Մէսարիֆի Իթալիա հիւքիւմէթինէ աիտ օլարագ մահալը մէզքիւրտէ 80 նէֆէր պաշը պօզուգտան իպարէթ ասաքիրը մունհազըզա վար իմիշ :

Ռաս Ալուլա՝ քէրվանլարըն քեաֆֆէսինի Ասմարատա ալըգօյտըղընտան, Հապէշտէն Մասուայա չիմտի հիչ պիր քէրվան կէլմէմէքտէ իմիշ :

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աթինա 5 մայիս

Ինկիլթէրրանըն Թէքլիֆի իւզէրինէ, 5 տիւվէլը մուազզամա սէֆիրլէրի՝ Թէրքը սիլահըն նէ գատար միւտտէթ զարֆընտա վուգու պուլաճաղընա տաիր Մ. Տէլիեաննիտէն տահա վազըհ Թէէմինաթ Թալէպ օլունմասընա պէյնլէրինտէ գարար վէրմիշլէր տիր : Եագընտա սէֆիրլէրին ազիմէթի, վէ միւշթէրէք տօնանմանըն միւվասալէթի հագգընտա ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինտէ էյան պահսէ սէօյլէնմէքտէ իմիշ :

Բէ-Բէր

Աթինա 5 մայիս

Ռուսիա սէֆիրի՝ Եունան հիւքիւմէթինէ Թագտիմ օլունաճագ օլան Նօթա հագգընտաքի Թալիմաթը հէնուզ ալմամըշ տիր :

Լաքին հէր հալտէ մէզքիւր Նօթա եարըն սապահ Թագտիմ օլունաճագ տըր :

Պու կիւն տիւվէլը մուազզամա սուֆէրասը՝ պիր չօգ Թէֆալար իճթիմա իթմիշ, Թագտիմ օլունաճագ Նօթանըն Թագտիմինտէն սօնրա իթթիխազ օլունաճագ մէսլէք հագգընտա Թագարիր իթմիշլէր տիր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Աթինա 5 մայիս

Պու կիւն Գրալըն իսմինին կիւնիւ օլմագ միւնասէպէթիյլէ ուլու քիլիսէտէ պիր Թէ Տէօմ տուասը գըրաաթ օլունմուշ տըր :

Գրալ իլէ Գրալիչա վէ Թէքմիլ գրալ խանէտանը, վիւքէլա վէ հէյէթը սուֆէրա՝ իչպու այինտէ հազըր պուլունմուշլար տըր :

Այինը մէզքիւր՝ քէմալը սուքիւնէթլէ իճրա օլունմուշ տըր :

Ալէմանեալը՝ Ըպրահիմ պաշա՝ Զանագ գալէ իսթիհքեամաթընա եէնի վազ օլունան Թօբլարը մուայէնէյէ մէմուր գօմիսիօնա պիրլէշմէք իւզրէ էվվէլքի կիւն օլ Թարաֆա կիթմիշ տիր :

—Էվվէլքի ագշամ Մապէյնը Հիւմայունտա Ավուսթրիա սէֆիրի գօնթ Գալիսէ իքրամէն վէրիլէն ցիյաֆէթտէ, չէհրիմիզտէ միւսաֆիր պուլունան տիւգ տը Վիւրթէմպէրկ տախի մէտուվվ հազըր պուլունմագլա, պատէթթաամ զաթը հազրէթը Շէհրիյարի՝ տիկէր պիր սալօնտա սէֆիր վէ տիւգը միւշարէլէյհիմայի խուսուսի պիր սուրէթտէ վէ ուզունճա միւլագաթ պույուրմուշլար տըր :

Իչպու խուսուսի միւլագաթտա զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Վիէնգատա մաթպու սօն Նօթա վէ մունիգա րիսալէլէրինտէն պիր մէճմուասը Նէֆիսէնին Թալէպ վէ տիլխահը Շահանէլէրի մուճիպինճէ իմբէրաթոր Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրի Թարաֆընտան իրսալ օլունտուղընը զիքր իլէ, պու պապտա մէմնունիյէթը աքիտէ հիսս պույուրտուգլարընը սէֆիր Պարօն Գալիսէ պէյան պույուրմուշլար տըր :

Կէճէ սաաթ 3 րատտէլէրինտէ տիւգ տը Վիւրթէմպէրկ իլէ Պարօն Գալիս՝ մայէթը միւլուքեանէլէրիլէ մաէն պիր մըգտար ասքէր րէֆագաթըլլա վէ սէրայ արապալարըյլա Մապէյնտէն Պէյօղլունա ավտէթ իթմիշլէր տիր :

—Մօնթէնէկրօ Շէհզատէսի իլէ Էսէտ Ճէվատ նամ Թէրսանէ վափօրլարը՝ քէօմիւր ալմագ իւզրէ տիւն Գարատէնիզ էրէքլիսինէ կիթմիշլէր տիր :

—Բազը մութէսարրըֆլըգլարտա գուլլանըլան մուավինլէր իլէ գըսմէն մալիյէ միւֆէթթիշլէրինին լաղվ օլունմասը հագգընտա խալահաթը մալիյէ գօմիսիօնընըն վէրտիկի պիր գարար Թաստիգ օլունմըշ տըր :

—Կէչէն ճումա վէ պազար կիւնլէրի Գալըգլը այազմասընըն եէվմը մախսուսը օլմագ հասէպիյլէ մահալը մէզքիւրտէ պէք միւթէատ էրքեք վէ գատըն քիւլլիյէթլի զուվվար պուլունմուշ, եալընըզ պազար կիւնիւ տէմիր եօլ իլէ Գազլը չէշմէյէ 9000 եօլճը նագլ օլունմուշ վէ պունլարըն քիւլլիյէթլի պիթթապ Ռում միլլէթինտէն պուլունմուշ տըր :

Այազմանըն սանտըղընա վիւրուտ իտէն իանաթ ճումա կիւնիւ 15400 վէ պազար կիւնիւ 12100 ղրշ· տիւշթիւկի խապէր ալընմըշ տըր :

Քէզալիք տիւն տախի Խըտըրէլլէզ օլուպ, հէր նէ գատար Ռումլարըն մախսուս Այ Եօրկի եօրթուսը իսէ տէ, իսլամլարըն տախի օ կիւնիւ գուզու եէմէկէ պաշլամագ վէ հէման մութլագա պիր չայըրլըգ իւզէրինէ Թէֆէրրիւճ ու Թէնէզզիւհէ կիթմէք ատէթլէրի օլտուղընտան, խուսուսիյլէ պիր գաչ սէնէտէն պէրու Գատըքէօյ գուրպինտէ Հայտար պաշա մէյտանը վէ չայըրընըն եէվմը մէզքիւրէ մախսուս պիր սէյրանկեահ իթթիխազ օլունմըշ օլմասը հասէպիյլէ, տիւն հավանըն աչըգ պուլունմասընա վէ պիր արատա եաղմուր աթմամասընա րաղմէն քիւլլիյէթլի վէ պէլքի քեաֆֆէսի իսլամ օլարագ էրքէք վէ գատըն վէ չօճուգ 20000է գարիպ պիր խալգ՝ պայրամ կիւնինէ հէման հէր Թարաֆընտան վարըպ վէ գայըգ վէ սանտալ վէ արապալարլա Հայտար պաշայա չըթապան օլմուշլար տըր :

Տիւն Հայտար պաշատան ֆէնէրպաղչէսինէ հէման միւթէմատիյէն ճէմենթըրֆէր իչիլիպ, պիր խայլի էհլը սէֆա՝ մէսիրէկեահը մէզքիւրէ

տախի զիյարէթ իթմիշլէր տիր :

Խըտըրէլլէզ միւնասէպէթիյլէ Օրթաքէօյտէ տախի բանայիր գուրուլմագ միւթատ օլտուղունտան, տիւն ագշամ իւսթիւ մահալը մէզքիւր բանայիրլէրընտա պիր Պէչիքթաշլը վէ տիկէր Օրթաքէօյլիւ իքի բանայիրճիլար՝ պէսպէլլի գիյաթէճէ չագըր գաֆալարը տիւմանլաթմըշ օլտուգլարընտան էրքեանըզլէրի իլէ գավղայա թութուչմուշ, Օրթաքէօյլիւ Պէչիքթաշլըյը պիր կէօզիւնէ չըգարմըշ վէ անըտէ Թէվգիֆ օլունմուշ տըր :

Հայտար Բաչատա պու կիպի վագաալար վուգու պուլտուղը իշիտիլմէմիշ տիր :

—Սէլանիք վիլայէթինտէ Սթրումա ըրմաղընըն սուլարը եաղմուրլարտան վէ գար էրինթիլէրինտէն եիւքսէլիպ ախիրէն եաթաղընտան տաշարագ, Թէքմիլ Սէրէզ օվասընը սու գապլամըշ տըր : Իչպու օվա՝ Սէլանիք տէմիր եօլընըն Տէրվէնտ նամ սթասիօնընտան Թագինօս կէօլիւնէ գատար դայէթ ճէսիմ պիր արազի օլուպ, օրատա պուլունան պէք չօգ քէօյ վէ չիֆթլիքլէրէ սու պասմըշ, վէ էհալիսի հէր Թարաֆ իլէ իրթիպաթ վէ մուխապէրէսիզ գալմըշ տըր :

Մահալը մէզքիւրէնին չօղընտա էրքէք, գարը վէ չօճուգլար՝ սուտան գուրթուլմագ իչիւն տամլարտա վէ աղաճ Թէփէլէրինէ սըղընմըշլար իսէ տէ, օրատա տա աճլըգտան մուզտարիպ օլմագտա իմիշլէր :

Մէրգուման աֆէթզէտէկեանա իմտատ ու մուավէնէթ իթմէք իչիւն Թագինօս կէօլիւնտէն գայըգ վէ սանտալլար կիթմիշ տիր : Իչպու սու Թուղեանընտա պէք չօգ հայվանաթ եա աճլըգտան էօլմիւշ վէ եախօտ սու սիւրիւկլիւպ կէօթիւրմիշ տիր : Խասարաթը մատտիյէ չիմտիլիք 100 000 Օսմանլը լիրասը Թախմին օլունույօր :

«Ճիմտիլիք» տէնիլտիկինէ սէպէպ չու տըր քի, սու էյան եիւքսէլմէքտէ օլուպ, տահա պէօյիւք ֆէլաքէթլէրի մուճիպ օլմասընտան գօրգուլույօր : Ֆիլհագիգա օվայի մէզքիւրըն չըմալ Թարաֆընտա էյան գար պուլունուպ, էկէր պու գար էրիմէյէ պաշլար իսէ, էլեէվմ սու պասմըշ օլան պիր Թագըմ քէօյ վէ չիֆթլիքլէրէ տախի սու պասաճագ տըր :

—Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ՝ ագտէմճէ վագը օլան րիվայէթէ րաղմէն, Էվրօբատաքի գարընճալարա կիթմէկէ մէզունիյէթ ախզ իտէրէք էվվէլքի կիւն Լիվատիատան Ալէմանիանըն Փրինկէն չէհրինէ ազիմէթ իթմիշ վէ գէմճէսի տախի անգարիպ Սթամպօլա կէլէճէքմիշ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Սղերտէն Բաթրիգխանէյէ մէվրուտ պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, մահալը մէզքիւր Առաջ. Տեղապահը Տ. Ղազար վարդապետէ դարագը չախսիսի օլան էչխաս՝ րուհանիի մումաիլէյհ էրինտէն չըգըպ կիթմէլէրի մէճպուր իթմէք իչիւն հէր կէճէ Առաջնորդարան իւզէրինէ հիւճում իթմէքտէ իմիշլէր :

Բաթրիգ Աժն. Տ. Ցարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ պու խապէրի ալըր ալմազ Ադլիյէ Նազըրը պաշա հազրէթլէրինէ պիր Թագրիր Թագդիմ իլէ, մէզքիւր ույղունսըզլուգլարըն միւթէճասիրլարը Թութուլուպ մուհաքէմէ վէ Թէէտիպ օլունմալարը խուսուսընտա Սղերդ հիւքիւմէթինէ էմր Թէլէկրաֆի իրսալ պույուրուլմասընը րիճա իթմիշ տիր :

Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ Տ. Ղազար վարդապետէ տէ պիր Թէլէկրաֆ քէչիտէ իտէրէք, միւթէճասիրլարըն նիզամէն Թէճզիյէլէրի իչիւն Բապը Ալիյէ Թագրիր Թագդիմ օլունտուղունտան մումայիլէյհին մէմուրիյէթինէ տէվամ էյլէմէսինի Թավսիյէ իթմիշ տիր :

—

Դերջակեան Գեր. Տ. Արիստակէս Սրբազան Տիյարպէքիր Առաջնորդլըղընը գապուլ իթմիշ տիր :

ԻՆԿԻԼԻԶ ՕՐԴՈՒՍՈՒ

Տիւէլի մուազզամայի Էվրօբա օրտուլարը միյանընտա էն քիւչիւք օրտու Ինկիլիզ օրտուսու իսէ տէ, Ինկիլիզ ասաքիրի գատար պահալը հիչ պիր տէվլէթ ասքէրի պուլունմաղըղընտան, հարպիյէ պիւտճէսի տախի տիկէր տէվլէթլէրին հարպիյէ պիւտճէլէրինէ գըեասէն օլ նիսպէթտէ քիւչիւք տէյիլ տիր։

Պունտան տա պաշգա, Ինկիլթէրանըն, հիչ պիր տէվլէթինքի իլէ գըեաս օլունամաեաճագ տէրէճէտէ գուվվէթլի պիր տօնանմասը տա պուլունտուղը կիպի, Թայիֆէ իլէ հիչ պիր տէվլէթին պահրիյէ պիւտճէսի իլէ գըեաս օլունամաեաճագ ղայէթ մէֆրէթ պիր պահրիյէ պիւտճէսի տախի պուլունմագտա տըր։

Իմտի Ինկիլթէրրանըն մէսարիֆաթը ասքէրիյէսի իլէ մէսարիֆաթը պահրիյէսի, իքիսի պիր եէրէ կէթիրիլտիյինտէ, եօյլէ տէհշէթլի պիր մէպլաղ վիւճուտէ կէլմէքտէ տիր քի, օնպէշ եիրմի սէնէլիք իչ օյմաեան պէօյլէ պիր աղըր մէսարիֆէ կէօյիւս վէրմէք իչիւն, Ինկիլթէրրատան պաշգա հիչ պիր միլլէթին Թէհամմիւլի պուլունմամաեաճագ իտի։

Ֆագաթ սըճագ չայը գաչ տէֆա իւֆիւրիպ իչէճէյինի պիլէ հիսապ իտէն Ինկիլիզ, պազը սայիր միլլէթլէր, եախոտ գըսասարընը սէօյլէմէք իչիւն Ֆրանսըզ միլլէթի կիպի, պաշլըճա կէչիճի չան ու չէօհրէթ խաթըրը իչիւն քէնտի օլուգ չօճուգընըն վէ զիւրրիյէթի իսթիգպալինին հագգընը, օրտուլար վէ տօնանմալար պիւտճէլէրի մէզարընա կէօմմէյիպ, օրտու վէ տօնանմա իչիւն էթտիյի մէֆրէթ մէսարիֆատէն պիլէ, կէրէք զիւրրիյէթի հագգըէ, վէ կէրէք զիւրրիյէթի իսթիգպալի իչիւն պիր մէնֆաաթ վէ պիր Թիճարէթ չըգարմագտա տըր։

Խիւլասայի քէլամ սայիր միլլէթլէրտէ, օրտուլար վէ տօնանմալար, սըրֆ մուհաֆազայի վաթան, եախոտ չունուն պունուն իւլքէրինէ հիւճում, վէ եախոտ չան ու չէօհրէթ իչիւն իսէ, Ինկիլիզ օրտուսու վէ տօնանմասը, եինէ պունլար իչիւն տէ օլապիլիր իսէ տէ, պաշլըճա մէմալիքին Թիճարէթի իչիւն տախի պիրէր պէօյիւք վասըթալար օլմուշլար վէ էյան տա օլմագտա տըրլար։

Շիմտի քի Ինկիլիզլէր հէր նէ քի տիւշիւնմէքտէ իսէլէր, պունտան 100 վէ 200 սէնէ էվվէլքի Ինկիլիզլէր տախի այնի չէյի տիւշիւնմիշլէր, եանի էլլէրինտէ պուլունան գուվվէյի ասքէրիյէյի վէ գուվվէյի պահրիյէյի, Թիճարէթ իչիւն տախի պիրէր պէօյիւք վասըթալար իթթիխազ իյլէմիշլէր, վէ Ինկիլթէրրանըն էյան պու կիւն հիչ պիր միլլէթին վէ հիչ պիր միլլէթին սէրվէթի իլէ գըեաս օլունամաեան մէֆրէթ զէնկինլիյի, պու սայէտէ վիւճուտէ կէլմիշ տիր։

Ինկիլթէրրանըն պահրիյէ սանճաղը, տիւնեանըն հէր հանկը գըթասընտա կէօրիւլմիւշ իսէ, Նասըլ քի կէօրիւնմէտիյի գըթա տախի գալմըշ տըր. էյ վէրիր քի օ գըթանըն պիր իքի գուլաճ տէրինլիյինտէ օլսուն սու պուլունսուն, օ գըթալարտա, Ինկիլիզ Թիւճճարլարը վէ Ինկիլիզ Թիճարէթի տէ պիրլիքտէ կէօրիւլիւպ եէրլէշմիշլէր, վէ պաշգալարընա աեագ պասըտըրմայըպ օ գըթալարըն Թիճարէթինտէն հէմ քէնտիլէրի իսթիֆատէ իյլէմիշլէր վէ հէմ տէ եէրլիլէրին իսթիֆատէ իտիպ աեըլմալարընա վէ տայիրէյի մէտէնիյէթէ տախիլ օլմալարընա սէպէպ օլմուշլար վէ օլմագտա տըրլար։

Աճէպա Ինկիլիզլէրին պու հալի օլմասա, տիւնեա իչինտէ Թանըլմըշ վէ միւլհագաթը պէյտա իտիլմիշ նէ գատար գըթալար, կիզլի վէ նամալիւմ հալտէ գալմըշ օլաճագլար իտի։

Օրտունուն տախի պու խուսուստա բէք պէօյիւք պիր խըտմէթի միւշահէտէ օլունմուշ վէ էյան տա օլմագտա տըր։

Զիրա քի Ինկիլիզ տօնանմասը, վէ տօնանմա իլէ պէրապէր Ինկիլիզ Թիճարէթի հէր նէրէտէ քի իսպաթը վիւճուտ իյլէմիշլէր իսէ, օրտու տախի անլէրին արգասընտան կիտիպ, տէնիզ գըեըլարընտան ուզագ պուլունան մահալլէրէ տէ ասքէր եախըրմըշ, վէ Թիճարէթի մուհաֆազա իտիպ, անըն քէսպի ինթիշար իյլէմէսինէ բէք պէօյիւք պիր եարտըմ իթմիշ տիր։

Գուվվէյի պահրիյէ վէ գուվվէյի ասքէրիյէ իլէ գուվվէյի Թիճարէթին եէքտիկէրինէ իպրազ իյլէմիշ օլտուգլարը խըտմէթին կէնիշլիյի օ տէրէճէլէրէ վարմըշ տըր քի, էկէր Ինկիլիզ Թիճարէթի, Ինկիլիզ գուվվէյի պահրիյէսի վէ գուվվէյի պէրրիյէսի սայէսինտէ այէմին հայրէթինի միւճիպ օլաճագ բատտալէրէ եիւքսէլմիշ իսէ, Ինկիլիզ օրտուսու վէ տօնանմասը տախի, այնի Թիճարէթ կէնիշլիյի սայէսինտէ պագը գալմագտա, վէ տահա իւչ գաթ պէօյիւմէք գուվվէթինէ մալիք պուլունմագտա տըրլար, վէ պուլունաճագլար տըր տա։

Շիմտի տիկէր միլլէթլէրին տախի կէօզլէրի աչըլմըշ օլուպ, պաշլըճա Ալէմանլար Ինկիլթէրրանըն հարէքէթինէ Թագլիտ իյլէմէքտէ իսէլէր տէ, բէք կէճ գալմըշ կիպի կէօրիւնիւեօրլար. վէ էկէր կէճ գալմըշ օլմասալար իտի տախի, իշլէրին հալի, քէնտի նիյէթ ու էֆքեարլարընա բէք պէօյիւք պիր էնկէլ օլաճագ իտի։

Իշլէրին հալինի տէ մուխթասարճա պէյան իտէլիմ,

Ինկիլթէրրա տէվլէթի, խարիճտէն հիչ պիր քիմսէնին քէնտի իւլքէսինէ հիւճում իթմէսինտէն գօրգաճագ պիր մէվգիտէ պուլունմամաղընտան, քէնտի գուվվէյի պահրիյէսինտէն վէ գուվվէյի ասքէրիյէսինտէն իսթիֆատէյի մըգտարտա պիր չէյ աերըրըպ, տիւնեանըն հէր գըթասընա եայըլմըշ օլան Թիճարէթինի մուհաֆազա իյլէմէյէ վէ տահա զիյատէ իլէրու կէօթիւրմէյէ իսթիֆատէ իտէպիլիր։

Ալէմանիա, Ֆրանսա, վէ սայիրէ, Ինկիլթէրրայա մախսուս օլան պու միւսթէսնա հալէ մալիք պուլունմագտա տէյիլլէր տիր։

Իքինճի. նէ գատար իչէ եարար խարիճի գըթալար վար իսէ, գաթէն Ինկիլթէրանըն ավուճընա կիրմիշ օլուպ, խարիճտէ գալանլար տախի օլ գատար աեի պիր հալտէ պուլունմագտա տըրլար քի, անլէրին ուղրունա ֆէտա իտիլէճէք գահմէթ վէ մէսարիֆ, էլէ կէչէճէք չիքեարա տէյմէզլէր. իշթէ Թօնքինին հալի մէյտանտա տուրուեօր. իչէ եարայան եէրլէրի Ինկիլիզլէրին էլինտէն գարմագ իչիւն տէ, պիւթիւն տէնիզլէրի վէ տէնիզլէր իլէ պէրապէր չէփ չէվիրմէ Թէքմիլ քիւրրէյի արզը տութմուշ օլան պահրիյէճէ միւհիմ մէվգիլարը վէ քէօմիւր տէպօլարընը Թամամըն Ինկիլիզ տօնանմասընըն էլինտէն ալմագ լազըմ կէլիր քի, պու իսէ գալէմ խէյալաթընտան պաշգա ագըլ քէօնէճէք պիր բլանըն կէօլկէսի պիլէ կէօրիւլէմէտի։

Իւչիւնճիւ. Ինկիլթէրանըն կէրէք օրտուսընը վէ կէրէք գուվվէյի պահրիյէսինի Թէշքիլ իտէն էֆրատըն, գուրա ուսուլի իլէ տէյիլ, իլլա կէօնիւլլիւ օլարագ սանճագ ալթընտա պուլունմալարը տըր։

Ընլամագ իչիւն չօգլուգ զիհն եօրմայա հաճէթ եօգ տըր քի, Ինկիլիզ ասքէրի վէ Ինկիլիզ պահրիյէ նէֆէրի, պու հալտէ եալընըզ սանաթ մալիքի, իլլա Թապիաթընտան տախի ասքէր վէ պահրիյէ նէֆէրի տօղմուշ օլուր։

Պու ասքէր վէ պու պահրիյէ նէֆէրի, հէր նէրէյէ քի կիտէր իսէ, պիր մաքինա կիպի կիթմէզ, իլլա մաքինատան զիյատէ պիր չէյ կիպի կիտէր. էն պէօյիւք զապիթլարընտան էն ասատ նէֆէրինէ վարընճայա տէքին, մուհարէպէյէ եախոտ պիր սէֆէրէ կիտէն Ինկիլիզ ասքէրինին վէ Ինկիլիզ պահրիյէ նէֆէրինին, կէթտիյի եէրտէ գազանաճաղը մէնաֆիի ասքէրիյէտէն պաշգա, պիր չէյի տախի տիւշիւնէճէք պիր չէյի տա վար տըր. եանի օ մուհարէպէտէն եախոտ սէֆէրտէն, քէնտի վաթանընա վէ միլլէթինէ Թիճարէթճէ քեար եախոտ զարար հիսապընա տա տանըշըր. վուգու պուլաճագ գահմէթ վէ մէսարիֆ, էլտէ իտիլէճէք Թիճարէթճէ մէնֆաաթա տախի գարշըլըգ կէլէճէք մի, կէլմէյէճէք մի, էվվէլ էմրտէ օնու հիսապ իտէր. հըրս վէ հիտտէթ տույղուսու տա օ արա պիր ազ սիւքիւթ իտէր։

Պիւթիւն տիւնեայը զաֆլէթտէ կէթիրմիշ օլան Ալէմանիա մուզաֆֆէրիյէթլէրի, Էվրօբանըն գարա գըթասընտա պուլունան ումում էհալիլէրի վէ տէվլէթլէրի, հէյէճանըլը պիր սըգլէթէ տիւչար իտիպ, սիլահա սարըլմայան, վէ էփի սրյաղը Թութար սօն էրքէյինէ վարընճա տէկին օմուզունա պիր Թիւֆէնք վէրմէյէն տէվլէթ գալմատը, վէ եալընըզ Ինկիլթէրրա օլտու քի, էհալիսինէ պիր Թիճարէթ ուճու կէօսթէրէրէկ պիր մագսէտ իչիւն վէրկիլէրի գաթ գաթ արթըրան ուսուլ մի սիլահշորլըղա տախիլ օլմաղը, ֆիքրինտէն պիլէ կէչիրմէտի։

Ֆագաթ պազը միւվէսվիս եախոտ միւթէֆէրրիգ Ինկիլիզլէր տէ պուլունմամըշ տէյիլ տիր քի, Ինկիլթէրրանըն միւսէլլահ Էվրօբա խըշմընտան պաթմաճաղընը քէշֆիլէրէ գայրէթլիյէ Ինկիլիզ օրտուսընըն վէ տօնանմասընըն տախի, ալէմէ ույմագ իչիւն արթըրըլմալարընը, վէ տայիմա հազըր հալինտէ պուլունտուրուլմալարընը Թալէպ իյլէտիլէր. վէ էյան տա օլ պապտա իսրար իտէնլէր էքսիք օլմայօրլար։

Շու սօն կիւնլէրտէ, պու մուպահասէ, Թէքրարէն կէնիշճէ պիր մէյտան պուլտու։

Ինկիլթէրրանըն գուվվէյի ասքէրիյէսինէ վէ գուվվէյի պահրիյէսինէ մէսուլ պուլունանլար տախի, ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր օլտըլար։

Ճիհէթը ասքէրիյէ իչիւն վէրիլէն ճէվապըն խիւլասասը չու օլտու։

—Պիզիմ գուվվէյի ասքէրիյէմիզ, հէր նէվի խէեալի վէ հագիգի Թէհլիքէլէրէ կէօյիւս վէրմէյէ քիֆայէթ իտէճէք հալտէ տիր. բէք բէք պէլքի տահա Թէտարիք իթմէք իճապ իտէպիլիր. Ֆագաթ օնտան էօթէսի սըրֆ միւսրիֆլիք տիր. Ինկիլիզ էհալիսի, լիւզումսըզ մուհարէպէլէրէ վէ սէֆէրլէրէ աթըլան սայիր Էվրօբա էհալիլէրի (Ֆրանսըզլար) կիպի աղըր վէրկիլէր ալթընտա էզիլմէքտէ տէյիլլէր տիր. պու հալ պիզիմ իչիւն պիր չէրէֆ տիր. Խաշա քի պօշ վէ խէեալի չէյլէր իչիւն էհալիմիզ պիր պարա զիյատէ վէրկի վէրմէսին, վէրկի աղըրլըղը Թահթընտա էզիլսին, Թիճարէթի պու սուրէթլէ կէրի գալըպ վէ սէֆիլ օլսուն. պունտան տա պաշգա պօշ պօշունա օրտումըզը պէօյիւտիւպ գուրա իլէ ասքէր Թօբլամագ ուսուլինէ ավտէթ էյլէմէք տախի Թէհլիքէլի տիր. քէնտի հիւսնի րիզալարը իլէ կէօնիւլլիւ օլարագ ասքէր եազըլմագ վէ պահրիյէ խըտմէթինէ կիրմէք իսթէյէնլէրիմիզ պիզէ քեաֆի վէ լիւզումը Թագտիրինտէ տախի իսթէնիլտիյի գատար կէօնիւլլիւ ասքէր վէ պահրիյէ նէֆէրաթը պուլունապիլիր։

Պահրիյէ ճիհէթինճէ վէրիլէն ճէվապ իսէ, բէք գըսսա օլտու։

—Ինկիլթէրանըն գուվվէյի պահրիյէսի իչինտէ հէր նէ էօզըլէր կէօսթէրիլմէք իսթէնիր իսէ, քեաֆֆէսի տախի պիէսաս վէ խէյալի չէյլէր տիրլէր. Ինկիլթէրրա տօնանմասը հէր վաղըթ հէր նէվի վուգուաթա գարշը գօյաճագ պիր գուվվէթ քեաֆիլէյէ մալիք պուլունմըշ տըր. վէ էյան տա եինէ այնի հալտէ պագը գալմագտա տըր. խէյալաթա խըրմէթ իթմէք իչիւն մէսարիֆաթըմըզը տահա զիյատէ արթըրըպ վէրկի վէրէն էհալիմիզի Թազյիգ էյլէմէք պիզիմ իչիմիզ տէյիլ տիր, վէսսէլամ։

ՇԱՐԳՏԱ ԱԼԷՄԱՆԻԱ

Ալէմանեանըն չիմտիքի բօլիթիգասընըն աչըգ պիր սուրէթտէ կէօսթէրտիյի նիշանէլէրէ պագըլըր իսէ, տէվլէթը միւշարէիլէյհանըն Շարգա՝ Ալէման Թիճարէթինին Թէվէսսիւ ու ինթիշարը իչիւն միւնասիպ պիր մէյտան նազարըյլա պագմագտա օլտուղը աչըքեար անլաշըլըեօր։

Էվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէ եազտըղըմըզ վէճհիլէ, Ալէմանիա հիւքիւմէթի Պէրլին Տար իւլ Ֆիւնունընտա մէքթէպ վէ էլսինէի չարգիյէ մախսուս պիր տէրսխանէ վէ եա մէքթէպ Թէէսիսի իչիւն պիր գանուն լայիհասը Թանզիմ իթմիշ օլուպ, պու լայիհա՝ անգարիպ բարլամէնթօյա Թագտիմ օլունաճագ տըր։ Քէզալիք միւնթէհաի Շարգա եէնի Ալէման բօսթա վաբօրլարը իշլէթէրէք պունլար իչիւն հիւքիւմէթ Թարաֆընտան իանէի նագտիյէ վէրիլէճէք վէ մէզքիւր բօսթալար կէլէճէք այ մունթազամէն իշլէմէյէ պաշլայաճագ տըր։ Իշթէ պու Թէշէպպիւսլէրին պալատէ զիքրը իթտիկիմիզ հիքմէթ ու սէպէպէ մէպնի օլտուղընա պիզճէ չիւպհէ օլունամազ տըր։

Ալէմանիա՝ մէնաֆիի միւլքիյէ Թէֆէրրիւֆէտէն ալօզը մալումաթ իթմէքտէ օլտուղընտան, բէք ուզագ օլմայան մէմալիքտէ չարգիյէ հագգընտա հէր կէօնա մալումաթա մալիք օլտուղը կիպի, Ալէման Թիճարէթ մէմուրլարը տէ պիլխասսա Թիւրքիանըն Անատօլու գըթասընտա տիկէր քեաֆֆէի Թիճարէթ մէմուրլարընտան զիյատէ ղայրէթ ու իգտամ իւզրէ պուլունըրլար։ Մէմուլ իտէրիզ քի, պու խուսուս Թիւրքիայա ֆայտէլի օլուր։ Ալէմանեա՝ մէնաֆիի ճէսիմէյի մալիքէյէ մալիք օլուպ, Թէշէպպիւս ֆիքրի օրատա կիւնտէն կիւնէ Թէրագգի իթմէքտէ, եանի Ալէմանլար Թարաֆընտան պէյտէրպէյ պէօյիւք իշլէրէ էլ վուրուլմագտա տըր։ Էկէր Ալէման սէրմայէլէրի Անատօլուտա Թէշէպպիւսաթը սէնայիէյէ իճրասընա պիր քէրրէ ճէլպ իտիլէպիլսէ, ինթիմալ քի պու սէրմայէլէր՝ Ինկիլիզ սէրմայէլէրինտէն տահա զիյատէ իլէրիւ կիտէճէքլէր տիր։ Թիւրքիանըն Անատօլու գըթասընտա Թէշէպպիւսաթը Թիճարէթ մէյտանը՝ տիկէր հէր տէվլէթտէն զիյատէ Ալէմանիայա աչըգ սալըվէրիլմիշ օլտուղընտան, տէվլէթը միւշարէիլէյհա Թէճէննի կէօսթէրմէքսիզին ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէյի տավրանապիլիր։ Թիւրքիանըն Անատօլու գըթասընա սէրմայէ հէր հալտէ կէլիրսէ կէլսին, աար ու նէթայիճի հէր հալտէ խայըրլը օլաճաղը գավիյէն մէմուլ տըր։

ՀԱՌԱՐ ՎԱԳԱԱՍԸ ՎԷ ԻԹԱԼԻԱ

Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Շարգ մէսէլէսի վէ գօլէրա խասթալըղը վէ եագընտա իճրա օլունաճագ բարլամէնթօ ինթիխապաթը ղաիլէլէրիլէ զաթէն մէշղուլ վէ բէք զիյատէ միւշքիւլաթ իչինտէ պուլունուր իքէն, չիմտի պիր տէ Աֆրիգայա տօղրու եէնի պիր սէֆէր ղայլէսի օրթայա չըգըեօր։ Գրալ Ումպէրթօ հազրէթլէրի՝ Իթալիա Մէճլիսը Մէպուսանընըն տաղըտըլմասը իրատէսինի իմզալատըղը կիւն, գօնթ Բօռօնըն Թահթը րիյասէթինտէ պուլունան հէյէթը իլմիյէնին Հառարտա գաթլ ու Թէլէֆ իտիլտիկի խապէրի Րօմայա վիւրուտ իթմէքտէ իտի։ Իթալիատա պիր հէյէճան վէ Թէէսսիւրը ազիմ մուճիպ օլան իշպու վագաա մուԹէէսսիֆէ հագգընտա էվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէ էքսէրիճէ Թաֆսիլաթ նէշր իթմիշ իզ տիր։

Իթալիա խարիճիյէ Նազըրը գօնթ տը Րօպիլան՝ պու վագաատան տօլայը իթթիխազ օլունաճագ Թէտապիր իչինտէ Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նէզարէթի իլէ մուխապէրաթա պաշլամըշ տըր. զիրա սալը կիւնքի նիւսխէմիզտէ եազտըղըմըզ վէճհիլէ, Հառար Էմիրի՝ քէնտի մէմալիքինտէ պուլունան պիւթիւն Էվրօբալըլարը Թէլէֆ իթտիրմիշ վէ կիւեա չէհրինի զապթ իլէ օրատա պուլունան Ինկիլիզ վէ Մըսըր ասաքիրը մուհաֆըզասընը էսիր իթմիշ տիր։

Վագըա պիր րիվայէթտէ քեաֆֆէի Էվրօբալըլարըն գաթլ ու Թէլէֆ իտիլտիկի Թէքզիպ օլունմագտա իսէ տէ, կէրէք էսիր Թութուլան Ինկիլիզ ասաքիրը մուհաֆըզասը վէ կէրէք գաթլ իտիլէն հէյէթը իլմիյէ ազասընտան պիր իքի Ինկիլիզ իչիւն Ինկիլթէրա տէվլէթի՝ պու իշտէ էլպէթթէ ֆիւթուրսըզ տուրմայաճագ տըր։

Ջաթէն պիր Իթալիան հարպ սէֆինէսի Մասսաուատան Հառար մէմալիքինին սահիլինտէ օլան Զէյլա լիմանընա վիւրուտ իթմիշ, վէ Պօլըն զըրհլըսը տախի մահալլը մէզքիւրէ հարէքէթ իթմէյէ էմր ալմըշ տըր։ Մէֆաքէ մէզքիւրէ գումանտանը՝ օրատա Ինկիլիզ մէմուրինի իլէ իսթի-

---

(168)

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ԺՕՐԺ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Բօլ տը Ժիպրէ . . . այնը իմ . . . այնը էյզապ . . . օ տըր . . . Նա՞սըլ օլմըշ տա պուրայա կէլէպիլմիշ. աճապա քի՞մ տավէթ իթմիշ . . . տիմէք քի, մէրգումը գօճամ Թանըյօր իմիշ . . . պունճա վագթտան սօնրա, պու ատամըն եինէ գարշըմա չըգմասը նէ՞ հիքմէթէ մէպնի օլմալը տըր—տէյիրէք, ճէմիյէթին իչինէ գարըշտը, վէ պիրազտան զէվճինին Մ. տը Ժիպրէյի քէնտիսինէ Թագտիմ իտէճէյինի քէմալը տէհշէթլէ տիւշիւնմէկէ պաշլատը. քէնտի սըֆաթը տէյիշմէմիշ օլտուղընը պիլտիյինտէն, Մ. տը Ժիպրէնին քէնտիսինի կէօրիւր կէօրմէզ Թանըյաճաղընա էմին իտի. Բօլ տը Ժիպրէ քէնտիսինի կէօրտիւյի անտէ հալը հայրէթ վէ Թէաճճիւպէ տիւչար օլաճաղը տէրքեար իտիւկինտէն, չու հալէ՝ զէվճի Լիւտովիգ կիպի էմնիյէթի գըսսա վէ միւվէսվիս պիր չախսըն նէ՞ մանա վէրէճէյինի տիւշիւնմէքտէ, վէ պունըն իլէ տախի քէֆայէթ իթմէյիպ, աճապա մաշուգը սապըգընըն քէնտիսինի կէչմիշ զէմանտէն պաշգա իթհամ իտէճէյինի, վէ քէնտիսի համիլէ իքէն Թէմամըյլա կիզլէմիշ օլտուղը ճինէթլէ, պագը օլտուղընա չիւպհէ իթմէյի չօճուղըն նէ՞րէտէ օլտուղընը սօրուպ սօրմայաճաղընը պիրէր պիրէր զիհնինտէն կէչիրէրէք, իչին հէր ճիհէթի տէհշէթլի վէ Թէհլիքէլի օլտուղընը հիւքմ իթմէքտէ իտի իսէ տէ, եինէ զուհուր իտէճէք Փուրթունայա քէմալը չէճաաթլա կէօյիւս վէրմէք իճապ իտէճէյինի գարարլաշտըրտը։

Պէօյլէճէ Վալանթին ազըմընը պաշընա Թօբլայըպ, եէնի կէլմիշ օլան միւսաֆիրլէրի կէօզտէն կէչիրտիքտէ, զէվճի Լիւտովիգին, Կապրիէլ Սէրվէ վէ Բօլ տը Ժիպրէ օլտուղընը եէք նազարտա Թանըտըղը պիր եապանճը, վէ պիր տէ Ալպէր տը Ժիպրէ օլտուղընը Թախմին իթտիյի նազիք վէ չիրին Թավըրլը պիր տելիգանըլը իլէ կէօրիւշմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւ։

Շու սըրատա գըզը Մարի՝ մէզքիւր ճէմիյէթէ տօղրու կիտիպ, կիւլէրէք էլինի Ալպէր տը Ժիպրէյէ ուզաթտը, վէ զիյատէ պիր տըգգաթլէ սիւզմէքտէ օլան բէտէրի Բօլ տը Ժիպրէյէ տախի պաշընը էյէրէք սէլամ վէրտի։

Միւսթանթիգ Բօլ տը Ժիպրէ, պիր միւտտէթճիք կէօրիւշմէքլէ Լիւտովիգ Գրէսսօլըն նէ մէրթէպէտէ պիր քիմսէ օլտուղընը անլայըպ, մէրգումըն էհլի ըրզ պիր զաթ վէ էյի պիր Փամիլեա պապասը օլտուղընը հիւքմ իթտի։

Վալանթին իսէ, հէյէճանը հալ իլէ ճէսիմ պիր սագսընըն արգասընտա տուրմըշ պագմագտա օլտուղը հալտէ, Ալպէր տը Ժիպրէնին Մարիյէ գօլունը Թագտիմ իթտիյինի վէ մէրգումէնին տախի, օ կիւզէլ կէօզլէրիյլէ Ալպէրէ նազար իտիպ Թարիֆի նագապիլ պիր հիսսը տախիլի իլէ մէրգումըն գօլունա կիրտիյինի կէօրտիւ վէ տիթրէմէկէ պաշլատը. օ սըրատա պիրիսի քէնտիսինէ սէօզ սէօյլէյէճէք օլսա, իչիտէմէյէճէք պիր հալտէ իտի։

Սապըգ միւմար Մ. Լիւտովիգ պիրիսինի արայօր կիպի, սալօնը կէօզտէն կէչիրտի. կէլէնլէրի Թանըթըրմագ մագսատըյլա զէվճէսինի արամագտա օլտուղը տէրքեար իտի։ Վալանթինի կէօրտիւքտէ մէմնուն օլուպ, հէման օնա տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու։

Վալանթին էօնիւնէ պագտը, վէ սընըը ալամէթի օլարագ չիտտէթլէ տիթրէյէ տիթրէյէ եէրինտէ մըխլանմըշ գալտը։

Զէվճի Լիւտովիգ՝ պէրապէրինտէ Բօլ տը Ժիպրէ վէ Ալպէր իլէ Մարի օլտուղլարը հալտէ իլէրիլէմէքտէ իտի։

Մարի Ալպէրին գուլաղընտան.— Վալիտէմի չիմտի կէօրէճէքսինիզ . . . միւմքին մէրթէպէ քէնտինիզի սէվտիրմէյէ ղայրէթ իտէսինիզ. վալիտէմ իլէ էյի տօսթ օլմանըզը արզու իտէրիմ—տէտի։

Մարինին չու սէօզլէրի, կէրչի պիրազ Թէլաշ վէրիճի սէօզլէր իտի իսէ տէ, Ալպէր՝ Մարի իլէ գօլ գօլա պուլունտուղը ճիհէթլէ, հիչ պիր չէյտէն Փիւթուր իթմէմէքտէ, վէ զիհնինի իշղալ իթմէյի խաթըրընտան պիլէ կէչիրմէմէքտէ իտի։

Մօրիս իսէ, հէր չէյէ տըգգաթ իթմէք խըյզէթ վէ ատէթի իգթիզասընտան օլտուղընտան, կիւզէրան իտէն ահվալի սիւզիւպ տուրմագտա իտի։

Կապրիէլ Սէրվէնին, Լիւտովիգ Գրէսսօլ իլէ միւսթանթիգ Բօլ տը Ժիպրէյի պիրպիրլէրինէ Թանըթտըրտըղընը, Մարինին՝ Ալպէրին իգզէրինէ տիգմիշ օլտուղը կէօզլէրի իչինտէ, աթէշի աչգըն ալէվլիր օլտուղընը, էվ սահիպինին Վալանթինի արայըպ օնա տօղրու եիւրիւտիյինի, մատամ Գրէսսօլըն պէնզի աթմըշ իտիւկինի վէ տիթրէտիկինի տախի Մօրիս կէօրմիւշ վէ հաթթա սէպէպինի անլայամատըղը ճիհէթլէ Թէաճճիւպտէ գալմըշ իտի։

Գրէսսօլ իլէ միսաֆիրլէրին՝ Վալանթինին նէզտինէ վասըլ օլաճագլարը սըրատա, մէրգումէ՝ ճէսուրանէ պաշընը գալտըրըպ, իսթիգպալլէրինէ տօղրու կիթտի. քէնտի քէնտինէ.— Այլահ վէրսէ տէ պէնի ունութմըշ օլսա, պէնի Թանըյամասա, —տիյէրէք իտի։

Միւսթանթիգ՝ քէնտիլէրինէ տօղրու պիր գաճըն իլէրիլէմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւքտէ, մատամ Գրէսսօլ օլտուղընը Փ. Հմ իտիպ, եիւզիւնէ տիգգաթլըճա պագմագսըզըն քէմալը իհթիրամիլէ պաշընը էյտի։

Լիւտովիգ՝ Բօլ տը Ժիպրէ իլէ Կապրիէլ Սէրվէյի զէվճէսինէ Թագտիմ իլէ.

—Իշտէ մէհարէթի ինտինիզտէ մալիւմ օլան մօսիէօ Սէրվէ, չու արալըգ գըզըմըզ Մարինին բլանընը եաբմագտա տըր. պու րէսմ հագգընտաքի բէք մէշհուր պիր չէյ օլաճագ տըր—տէտիքտէ,

Վալանթին.— Սէֆա կէլտիքինիզ, էֆէնտիլէր—տէտի։

Մարի.— Պէն տէ, վալիտէճիյիմ, սիզէ մօսիէօ Սէրվէնին չակիրտի Մ. Ալպէր տը Ժիպրէյի Թագտիմ իտէրիմ. Մ. Ալպէր՝ սիզի Թանըրմազ, վէ քէնտիսի սիզէ Թանըթըրմագ արզուսունտա պուլունուր իտի։

Վալանթին.— Թէշէքքիւր իտէրիմ։

Ալպէր պաշընը էյտի. Մարինին վալիտէսինին կիւզէլ, վէ օլտըգճա ճալիպը Թէվէճճիւհ պիր գարը օլտուղընը հիւքմ էյլէտի։

Վալանթինին գալպի պիր տէրէճէյէ գատար րահաթլանտը։

Մ. տը Ժիպրէ՝ ասլա Փիւթուր կէօսթէրմէմէքտէ վէ Վալանթինին սէսինի ալտըղը հիչ պիր չէյ հիսս իթմէմէքտէ իտի։

Վալանթին իսէ, սըֆաթը Մ. տը Ժիպրէնին խաթըրընտան չըգմըշ օլմասը, վէ պէլքի տէ քէնտիսինի Վալանթինէ պէնզէթմէսի զաննընա զահիպ օլմագտա օլտուղընտան, կէնիշճէ նէֆէս ալմաղա պաշլայըպ, աղըր պիր եիւքտէն գուրթուլմըշ կիպի մէթանէթը Թամամ իլէ միւսթանթիգին եիւզիւնէ պագմագտա վէ մէրգումըն քէնտի սէսինի պիլէ Թանըյամամըշ օլմասընը Թախմին իտէրէք, պէյէնիտիկի կիպի գօնուշմագ տուրմագտա իտի։

Կէրչի Վալանթինին սէսի, պիր չօգ զէմանլէրտէն պէրու սէս չըգարմամըշ օլան գալպինին Թէլլէրինի օյնաթմագտա իտի իսէ տէ, Մ. տը Ժիպրէ՝ քէնտիսինէ կէօրիւշմէքտէ օլան գարըյը Վալանթին Տարվիյլ օլտուղընա պիր վէճհ իլէ ինանամամագտա իտի։

(Տէվ-ի)

չարէ իտուլ , գաթիլերին Թէէտիպ ու միւճազաթը իչիւն մէմուրիյնը մուամիլէհիւմ իլէ միւթթէֆիգէն իճրաի մուամէլէ իտէճէքլէր տիր ։ Մասուատաքի իթալեան ասաքիրի. նին գօմանտանը ժէնէրալ Ճէնէ՛ Հառաւ իւլքեասը ալէյհինտէ պիր հարպ վէ սէֆէր Թէտարիքի իչիւն Թալիմաթ ախզ իթմիշ տիր ։

Մէմալիքը մէզքիւրէտէ իճրաի հիւքիւմէթ իտէն Էմիրին իսմի Ապտուլլահ իպնը Սաիտ Ապտիւլլահման օլուպ , չու սօն վագըթլարտա իթալիանըն՝ Զէյլա լիմանընա կէօլիւ օլտուղընա տաիր չայիա տէվէրան իթմիշ օլտուղընտան , Էմիրը մուամիլէյհ՝ պ/լխասսա իթալիանլար , վէ պիլ ումում քեաֆֆէի Եվրօպալըլար ալէյհինտէ հիտաէթ ու ղազապա կէլիւ , մէզքիւր ճինայէթը վաղչիյանէյի իճրա իթթիրմիշ տիր ։

Գաճիրէտէն ապրիլ 30 Թարիխլիլէ իշար օլընտըղընա կէօրէ , Պապը Ալի՝ Մըսըր գօմիսէրի Ղազի Մուխթար բաշա հազրէթլէրինէ պիր Թէլէկրաֆ քէչիտէ իտէրէք , Հաւար վագաաի միւթէհասսիւֆէսի հագգընտա պազը Թաֆսիլաթ Թալէպ իթմիշ տիր ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵԱՀՈՒՏԻ ՕԼՏՈՒ

Լա Ֆրանս Ժիւիվ նամի «Ֆրանսա Եահուտի օլտու» ունվանը իլէ Բարիզտէ նէշր օլունան քիթապ մուէլլիֆինին՝ [illegible] կազէթասը միւտիրի Մ. Մէյէր իլէ տիւէլլօ իտուպ աղըրճա մէճրուհ օլմասը՝ չէհրը մէզքիւրտէ պիր գաթ տահա մուճիպը գիլլ ու գալ օլմուշ տըր ։

Քիթապը մէզքիւր միւէլլիֆի Մ. Տրիւմոնըն տիւէլլօսը՝ քիթապընը սաթմաք իւզրէ իլանտէն տահա միւճասիր օլմուշ իսէ տէ , քէնտիսինին հայաթը թէհլիքէտէ օլտուղը Թէլէկրաֆլարտա խապէր վէրիլիյոր ։

Քիթապը մէզքիւրըն մուգատտէմէսինտէ Մ. Տրիւմոն՝ Եահուտիլէրին Ֆրանսայը իսթիլա իթտիքլէրինի իտտաա իտուպ , պախուսուս մէշհուր պանքէր Րօչիլտէրի հէտէֆը Թաարիզ վէ Թայիպ էյլէմիշ տիր ։

Տիւգ տը Րոչֆուգօ կիպի Ֆրանսա քիպարզատէլէրինին Եահուտի պանքէրլէրէ եալթագըզ վէ միւսավաթ իւզրէ մուամէլէ իթթիքլէրինի մուախէզէյէ գըյամ , վէ Օռլէան խանէտանը գըրալըսինտէն տիւգ տ'Օմալըն Րօչիլտէ թէվզըու իթտիկի հալտէ , Րօչիլտին քէնտիսինէ նազարը Թանզիր իլէ պագըշ , «մաաղուլ պիր զայիթ» ունվանը իլէ եատ իթտիկինի բիվայէթ էյլէյոր ։

Մ. Տրիւմոն՝ միւթէվէֆֆա համպէթթանըն տախի Եահուտի օլտուղ , պիր չօգ Եահուտի ավէնէսի պուլունտուղընը , վէ Ֆրանսատա Եահուտիլէրին կազէթալարը տախի ճէտը իտարէլէրինէ ալտըղլարընը , վէ էլհասըլ Եահուտիլէրին Թէէսիր ու նուֆուզը իլէ Ֆրանսանըն հալը ինգըրազա տիւչիւպ , զէմանըմըզ Ֆրանսըզլարընըն տախի էֆքեարը ալիյէյի Թէրք իլէ մէնֆաաթփէրէսթլիկէ խըրամէթ իթթիքլէրինի վէ պօրսա գումարպազլըղը իլէ էնվաի բէզալէթէ ալըշտըգլարընը իթեան էյլէմիշ տիր ։

Մ. Տրիւմոն՝ Ֆրանսատան տախիլվբօթանըն պազը մէմալիքինտէ օլտըղը կիպի Եահուտիլէրին Թարտ իտիլմէսինի գաատ էյլէմիշ իսէ տէ , մուվաֆֆագ օլամամըշ տըր ։

Ժիլ Պլ.. կազէթասընըն պիր մուհարրիրի՝ Բարիզտէ Եահուտիլէրին խախամ պաշըսը Սատոգ Հանի իլէ միւլագաթ իտուպ , քիթապը մէզքիւր հագգընտա Եահուտիլէրին էֆքեարընը իսթիֆսար իթմիշ տիր ։

Խախամ պաշը տէմիշ տիր քի , Մ. Տրիւմոնըն քիթապընը կէօզտէն կէչիրտիմ . պիր խայլի սէհվիյաթ իլէ մալամալ օլտուղընտան , հիչ պիր էհէմմիյէթէ շայան օլամազ ։

«Ֆրանսա խրիսթիյանլարը կիպի պիզ տախի Ֆրանսըզըզ , վաթանըմըզ օլան Ֆրանսայա խրիսթիյանլարըն միւքէլլէֆ օլտուգլարը վէզայիֆ իլէ պիզ տախի միւքէլլէֆիզ . Միւսթէսնա պիր հալէ կէօզ օլունտըղըմըզ Թագտիրտէ պազըտա պիր ասըրըն էֆքեարը Թաասսուպքեարանէսի Եէնիտէն մէյտանա չըգարըլմըշ օլուր ։

«Մ. Տրիւմոնըն քիթապը Բարիզ սէրբիսգօբօսընըն Թապլիմաթը իլէ եազըլտըղը բիվայէթ օլընտըղընտան , կ... կազէթասը իշպու հիքեայէյի Թէքզիպ էյլէտի ։

«Պէն Ֆրանսա մէմուրիյնը բուհանիյէսինին պիր չօգլարընը վէ պախուսուս Բարիզ սէրբիսգօբօսընտա պուլունան զաթը պիլիրտարը Թանըրըմ ։ Բարիզ սէրբիսգօբօսը Մօնսէնեօր Կիպէր վէ Ֆրանսա մէմուրիյնը բուհանիյէսի՝ Մ. Տրիւմոնը քիթապը մէզքիւրը նէշրէ Թէշվիգ իթմիշ օլամազլար . Պու կիւնքի կիւնտէ մէնաֆիի մէզհէպիյէյի տինսիզլէր ալէյհինէ միւտաֆաա իթմէք իւզրէ խախամլար իլէ Գաթօլիք բուհպանլարը իթթիֆագ իտէրլէր ։

«Եահուտիլէր մէնֆաաթփէրէսթ տէնիլիյօր ։ Պիր չօգ սէնէլէր պիզէ Թիճարէթտէն պաշգա մէսլէքլէր մէստուտ իտի , Միրապօ(1) «Եահուտիլէրին զէնճիրը ճասրէթլէրինի գալտըրընըզ , անլէր տէ սատըգ օլուրլար» տէմիշ իտի ։ Ֆրանսա ուլուլվը ճէնապլա պիզէ միւսավաթ իհսան էյլէտիկինտէն , պու խուսուստա միննէթտարըզ . չու միւսավաթ սայէսինտէ պիզտէն պիր չօգ ատամլար ասքէրտէ պիլէ պէօյիւք մէմուրիյէթլէրէ նայիլ օլտուգլարը կիպի , էնճիւմէնը ֆիւնունտա տախի ազա օլտուգլարընտան , պունլար բարա վէ Թիճարէթ իլէ մի մէշգուլ օլուրլար ։

«Եահուտիլէրտէ բէք չօգ զայրէթ իլէ քէսպը սէրվէթ իտէն պիր գաչ քիշի պուլունուր իսէ , պունլէրճէ տախի պիշարէ կեան եօգ մը ։ Բարիզտէ 45 000 նուֆուս Եահուտի պուլունտուղընտան , պիր սթաթիսթիգ Թանզիմ օլունորըը հալտէ , զէնկինլէրի գա՞չ քիշիտէն իպարէթ գալըր . Խրիսթիյանլարտա օլտուղը կիպի , Եահուտիլէրտէ տախի ֆէնա ատամլար պուլունապիլիր իսէ տէ , պիւթիւն Եահուտի միլլէթինին Թահգիրի ճաիզ օլո՞ւր մը ։»

Մուհարրիրը մէզքիւր՝ քիւրրէի արզտա մէվճուտ օլան Եահուտիլէրին նէ՞ գատար Թախմին օլունտուղունը սուալ իթտիկինտէ , խախամպաշը տէմիշ տիր քի , 5-6 միլեօն Թախմին օլունուր ։ Ֆրանսատա 70—80 000 գատար Եահուտի պուլունուպ , պունլարտան 45 000ի Բարիզտէ տիր ։ Ճէզաիրտէ 20—30 000 գատար , Րուսիատա 3 500 000 , Ավուսթրիատա 1.500.000 , Ալէմանիատա 500 000 Եահուտի մէվճուտ տըր , Բրուսիատա Եահուտիլէր ալէյհինտէ պիր խայլի Թէհտիտաթ վուգու պուլտուղունը պիլիրսինիզ , Ալէմանլարըն՝ Եահուտիլէրին մուզիրր օլտուգլարընը իտտաա իտիյօրլար իսէ տէ , էֆքեարլարը տօղրու տէյիլ տիր ։ Րուսիատա տախի միլլէթիմիզէ իտիլէն Թաատտիյաթ մալիւմ տըր . Ֆրանսա մէմուրիյնը բուհանիյէսինին էֆքեարը ինսանիյէթփէրվէրանէսինտէն տահա չիմտի պահս իթմիմ , Բարիզ սէրբիսգօբօսը Մօնսէնեէր Կիպէր՝ Րուսիատա մազլում օլան միլլէթտաշլարըմըզա իանէի նագտիյէ կէօնտէրմիշ , վէ համիյէ քէնտիլէրինի Թաատտիյաթտան վիգայէ էյլէմէք իւզրէ պիր տէ պէյիզանէ պիր մէքթուպ եազմիշ իտի»

Էլհասըլ խախամպաշը՝ Եահուտիլէրին միւրթէքիպ օլմատըգլարընը վէ տիկէր Ֆրանսըզլար կիպի մուհապպէթ վէ զիյրէթը վաթանիյէլէրինի ֆիլէն տախի իսպաթ իթթիքլէրինի պէյանլա խաթմը մէգալ էյլէմիշ տիր ։

(1) Ֆրանսանըն պէօյիւք խաթիպլէ սէրքէրտէլէրինտէն պիրի տիր ։

ՊԱԼՕՆ
ԵԱԽՕՏ ՀԱՎԱՏԱ ՍԷՅԱՀԱԹ

—

ՕԴԱՅԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

([illegible])

Տասն և եօթներորդ դարն մտացածին ուղեւորութեանց համբաւաւոր մի ժամանակ հանդիսացաւ ։ Հեռադէտն նոր հնարուած ըլլալով , անով զննեցին լուսինն և անոր ըսքանչելիքն , մոլորակներն և հեռաւոր աշխարհներն , համոզեցան թէ երկնային այն անվերջանալի անջըրպետին մէջ ափռեալ անհամար մարմնոց մէջ մեր երկիրն փոքրիկ հատիկի մը կը նմանի ։ Արդ այս միջոցին էր , որ երեւակայական անհեթեթ ուղեւորութիւնք կատարուած են երկնից մէջ , ուղեւորութիւնք ի լուսին և ի մոլորակս ։ Այն գիտնական վէպերն լոյս տեսած են , ուր նախնական մի քանի ծանօթութիւնք այլանդակ գաղափարաց խառնիխուռն եղած են ։ Առ այս կը յանձնարարենք մեր ընթերցողաց կարդալ մեծահամբաւ Ֆլամարիոն աստղագիտին Երեւակայական և Իրական Աշխարհներ անուն գիրքըն ։ Բայց յաստղս ուղեւորելու համար նոր կերպեր հնարեցին , բոլորովին մտացածին ․ զոր օրինակ՝ ամենէն առաջ դէպ ի լուսին ճանապարհորդողներէն (երեւակայութեամբ) մին՝ կոտվէն (1638) Ս. Հելինէ կղզւոյն մէջ գտնուող կարապներն կընտանեցնէ և զայնս ուղղելու համար իրենց միջոց ճերմակ առարկայ մը կը ցուցնէ ։ Պայծառ գիշեր մը կոտվէն՝ Թենէրիֆի գագաթէն սըրընթաց երկինք կը համբառնայ , այսպէսով տասն և երեք օրուան մէջ լուսինն կը հասնի ։ Մի և նոյն ճանապարհորդութիւն կատարած է նաեւ վիրգենս Անգղիացին՝ անգղի մը միջոցաւ ։ Ալէքսանտր Տիւմա մի վէպ գրած է , որուն նիւթն է ուղեւորութիւն մը «Ցերկրէ ի լուսին» ։ Ցուլիոս Վեռնի «Ցերկրէ ի լուսին» ուղեւորութիւնն ծանօթ է ամենուն ։

Ֆրանչիսկոս Լանա անուամբ Յիսուսեան կրօնաւոր մը 1670ին մի մատեան հրատարակեց «Նախաշաւիղ օդային արհեստին» (Prodromo dell' arte maestra) որուն չորրորդ մասին մէջ մի Թռչող նաւի պատկերն գրած է ։ Այս նաւն չորս կողմանէ բարձրացած է մէջերին պարապ պըղնձէ ամենաբարակ գնտերու միջոցաւ և մէջ տեղն ալ կայմ մը կայ առագաստաւոր ։ Լանա կըսէ թէ այս պղնձէ գնտակաց մէջ նախ ջուր լեցնելով և յետոյ այն ջուրն պարպելով և ջուրը պարպող ծորակները անմիջապէս գոցելով , նաւը դէպ ի վեր կրնայ բարձրանալ , բայց սակայն անկարելի է , որովհետեւ նոյնպիսի բարակութիւն ունեցող պղնձէ թիթեղներն չէին կրնար արտաքին օդին ճնշման դէմ դնելով չի պայթիլ ։ Ոմանք Լանայի այս գործիքն ճշմարտիւ ի գործ դրուած կարծելով օդապարկի գիւտն անոր յատկացնել ուզած են , սակայն այս գործիքն անիրականանալի մի ցնորքէն ուրիշ բան մը չէր ։

Գիտնականներէն շատերն , երկայն ժամանակ անանկ ընդունած էին թէ երկինք համբառնալն անկարելի է , բայց օդապարկին գիւտէն առաջ իրենց կարծիքն հետզհետէ այլակերպելով սկսան զրուցել թէ այս գիւտն նոր չէր և թէ առ այս ի մէջ կը բերէին զիգարոս , երկինք համբարձող մարգարէքն ։ Ոմանք մագըն և մինչեւ Սիրանօ տը Պէրժըրաքի լուսնոյ և արեգական երկիրներ համար գրածներն կը յիշէին , և Լանայի նաւն յառաջ կը նետէին ։

Լանային նաւէն ետքն պէտք ենք ի մէջ բերել նաեւ Հ. Կալիէնի մտացածին օդանաւն , զոր 1755ին նկարագրած է , իւր Art de naviguer dans l'air, amusement physique et géométrique , անուն փոքր մատենին մէջն ։

Հ. Կալիէն օդին զանազան խաւից ծանրութեան տարբերութիւնն ի նկատողութեան առնելով կըսէ թէ կրնայ երկու կողմերն 83 Թզաչափ բարձրութիւն ունեցող նաւ մը օդին վերի սահմանն տանիլ և անդ յիշեալ նաւն պարտի հաստարակչիլ կենալ ։ Ցարգելի կրօնաւորն մեծապէս նաւին շինութիւնն մանրամասնաբար կը նկարագրէ , սակայն այսու ամենայնիւ նաւն մթնոլորտին վերի սահմանաց վրայ ինչ եղանակաւ տարուիլ պէտք ըլլալն հոգ չընելով առ այն բան մը չըսեր ։

Այսպիսի ծիծաղելի փաստերով նախանձորդք չէին կրնար Մոնկոլֆիէ եղբարց գիւտին նորութիւնն ժխտել , ուստի և անոր ուրիշ ախոյեաններ յարուցանելով Թռչող մարդուն պատմութիւնն ի մէջ բերին որ բաւական խառն ու չփոթ է ։

Ըստ ոմանց Լօրան տը Կիւզման անուամբ Րիօյ-Ժանէյրոյ քաղաքէն աբեղայ մը , իւր խցիկին պատուհանէն հակթի նաւ նարինջի կեղեւի մը Թռչիլն տեսնելով , 1720ին իւր զարմացեալ ընկերաց առջեւը օդապարիկ մը բարձրացուցած էր , և ըստ այլոց այս աբեղան 1736ին Լիզպոնայի մէջ Յովհաննէս Ե. Թագաւորին առջեւը ուռիէ կողովի մը մէջ մինչեւ նոյն թագաւորին պալատան գագաթն բարձրացած և անկէ վերստին վար իջած էր ։ Թուականներն իրարու չեն համապատասխաներ , որովհետեւ այլք Կիւզմանի կարծեցեալ ամբարձումն 1707ին կը դնեն ։

1678ին Սապլէտցի մեքենագէտ մը Պէսնիէր Մանի մէջ Թռչելու համար գործիք մը հնարեց ։ Այս գործիքը որ չորս Թեւերէ կը բաղկանար , մարդուն ուսերուն վրայ անցնելով , ձեռքերով ու միանգամայն ոտքերով պիտի շարժէր ։ Այս գործիքին մեկնութիւնն Բարիզու Գիտնոց Լրագրոյն 1678 սեպտեմբերի 12ի Թուոյն մէջ կը գտնենք ։

Տըֆօրժ աբբան՝ Սուրբ-Խաչի կանոնիկոսն՝ 1772ին էթամբի մէջ լրագրաց միջոցաւ ծանոյց թէ Թռչող կառքի մը փորձառութիւնն պիտի կատարէ ։ Ծանուցեալ օրն հետաքըրքիրներու մեծ բազմութիւն մը եթամբ գնաց և յիրաւի տեսաւ որ աբբան իւր Թեւաւոր մեքենայովն կիւրելի աշտարակին վրայ ելաւ ։ Աբբային մեքենան կերպ մը նաւակ կամ կոնտօլ մի էր , 7 ոտք երկայնութեամբ և $2^1/_3$ ոտք լայնութեամբ , Թեւերն ալ խիստ երկայն էին ։ Արդ աբբան նաւակին մէջ մտնելով Թեւերն ուժգին սկսաւ բաղխել , բայց կըսէ ականատես վկայ մը ․ «Ինչ չափ որ զանոնք ուժգին կը բաղխէր , այնչափ ալ մեքենան երկիր մօտենալ և անոր հետ միանալ կուզէր ։»

Պէտք ենք նաեւ յիշատակել այն հնարքներն , զորս Թռչելու համար ի մէջ բերած են Վիգընս , իւր [illegible] անուն գրքին , և Ռէթիւ տը լա Պրըթոնի , [illegible] անուն մատենին , և միջնապէս Մ. տը լա Ֆօլի [illegible] անուն գրքին մէջն ։ Ռէթիւ տը լա Պրըթոնի գրքին վրայ աճագին Թեւերով Թռչող մարդ մը կը տեսնուի , որուն Թեւերն ուսերուն վրայ հաստատուած են , գլխուն վրայ ալ հովանոցաձեւ ակնարկելք մ'ունենալով , կողով մը ալ պաշար կայ զոր Թռչող մարդուն գօտիէն չուանով մը կախուած է ։ Իսկ լա Ֆօլի գրքին առաջին երեսին վրայ ոչ թէ մարդ այլ Թռչելու յատուկ մեքենայ մը կայ ։

Սակայն այսու ամենայնիւ երբեմն երբեմն Թռչելու համար արհեստական Թեւեր գործածած են ոմանք ։ Պագըվիլ մարգիզը , իւր ապարանաց մի պատուհանէն Թռչելով գնաց մօտակայքն գտնուող գետին վերայ ճերմակեղէն լուացող կանանց մակոյկի մը վրայ ինկաւ ։

Վերոյիշեալ փորձերէն շատերուն անյաջողութիւնն ուրիշ բանէ յառաջ չէր ի գար , բայց եթէ անջըրպետին մէջ Թռչիլն , ոչ թէ օդաչափոց (որք օդէն թեթեւ են) ընդունելեամբ , այլ այնպիսի գործեաց միջոցաւ կատարել կը կամենային , որք օդէն ծանր էին , սակայն մօտաւորապէս ժամանակաց մէջ այս փորձերն չափազիտական աւելի հիմնական սկզբանց շնորհիւ կատարուիլ փորձուեցան ։ Օդանաւորդութեան նախընթաց ժամանակաց մէջ կը գտնենք , օդին մէջ բարձրանալու համար երբեմն անկէ ծանր երբեմն ալ անկէ թեթեւ միջոցներ գործածելու առաջարկութիւնն ։ Այսպէս 1767ին , կը տեսնենք Բլաք բնագիտութեան ուսուցիչն որ իւր դասերուն մէջ կը զեկուցանէր թէ եթէ փամփուշտ մը ջրածին կազով լեցուելու որ ըլլայ բնականաբար վեր կը բարձրանայ ։ Բայց յիշեալ ուսուցիչն անոր փորձն երբէք ըրած չէ , զայն պարզապէս զրուցի փորձառութիւն մը ենթադրելով ։

Ցամի 1782ին , Գավալլօ , Լոնտոնի Թագաւորական ընկերութեան , իրմէ կատարուած այնպիսի փորձեր կը ներկայացնէր , որք ուրիշ բան չէին բայց եթէ օճառի գնտեր ջրածին կազով լեցնել , որք իրենք իրենցմէ օդին մէջ կը բարձրանային ։

Այս ամենայն գիտական կամ առաջարկական աշխատութիւնք կըսէ Ֆիւլժէնս Մարիոն , «չէին կրնար զըրկել զՅովսէփ Մոնկոլֆիէ այն փառքէն զոր առաջին օդապարիկն հնարելով ու շինելով ստացած է ։ »

Ֆիւլժէնս Մարիոն իւր [illegible] և [illegible] անուն գրքին մէջ , զոր յիշեցինք , կը պնդէ՝ թէ օդապարիկին գիւտին փառքն միայն Յովսէփ Մոնկոլֆիէի կը վերաբերի , բայց իրմէ զատ օդանաւորդութեան վրայ գրող ամենայն հեղինակք , յիշեալ գիւտն Յովսէփ և Ստեփան Մոնկոլֆիէ երկու եղբարց միասին կը յատկացնեն և իրաւունքն ալ այս է նաեւ ըստ մեզ ։

Ցօղուածոյս երկրորդ մասին մէջ պիտի խօսինք , օդապարկին գիւտին և առաջին օդանաւորդաց վըրայ ։

Հերոնիմոս Բարսեղեան
(Տէլ-Վ)

Ի ՍԳԱԼԻ ՄԱՀ
ՀԱՃԻ ՉԷԼԷՊԻ ՍԵՐՈՎԲԷԻ
ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ
ԵՂԵՐԵՐԳ

Սե՛ւ էր օր , սե՛ւ էր այն գիշեր
Վոսփորի ․ չէ՞ք երբէք յիշեր
Գուժաբեր ժամն այն խաւարին
Ուր ժանտ մահու կառավարին
Անուոց ներքեւ յանկարծակի
Ճմլեցաւ Այրն , և կայծակի
Կարծես թեւով թըռաւ հոգին
Որ հովանին էր իւր Ազգին ։

Մ՛րկնից կամարն այն օր՝ մըթին
Տըրտում դիմօք նայէր երկրին ․
Միթէ երկուքն ալ միասին
Զգնալ զաւակն այն կորուսին . . .
Բայց ո՛չ Երկինք , այլ Երկիրս էր
Որ իւր կորուստը կ'արտասուէր ,
Եւ կ'ըսէին ․ «Վա՜հ այն էակ
«Սերովբէն էր երկրաբընակ» ։

Յոպէն իսկ իւր սուգ ժամերուն
Բարեաց հետքեր Թողուց դարուն ,
Կարօտելոց , որբոց , այրեաց ,
Աղատ բաշխէր ըղձեռտ ու հաց ,
Մինչ սոյն անմահ զմարդիկ լափէր ,
Սերովբ մ՛եղաւ Սա կենսաբեր ,
Հայաստանի Մեծ Գերդաստան
Ի Սա գտաւ իւր Ապաստան ։

Ո՛վ հէք որդիք ուրեմն Հայոց
Բարձրացուցէ՛ք ձեր ձայն ողբոց ,
Լացէ՛ք , լացէք այն բարերար ,
Եւ յիշեցէք զայն դարեդար ․
Քանի՛ քանի՛ դարեր պիտին
Որ Նըման մը գայ վերստին ,
Փարատելու մեր վիշտն ու սուգ ,
Սրբելու մեր ջերմ արտասուք ։

Մեծի՛ն անդարձ , վերի՛ն հրաման ,
Հաստա՛լը հարուած , վե՛րք անդարման . . .
Ընդէ՞ր այսպէս , ո՛վ մեծդ Աստուած ,
Ընտիր ծաղկունքն ի մահցուցած՝
Պիտի խամրէ վաղամեռիկ
Ամենաբեր մահո՛ւան մըրրիկ ,
Կենաց պարտէզն աւեր Թափուր
Ու զմեզ Թողլով անյոյս , տրտում ։

Յոյսն այս է չուք մահցուին . . .
Բայց խոր փոսն ուր զԱ՛յն Թաղեցին ,
Եւ դամբանին կարծր ու պաղ վէմ ,
Կրնա՞ն բանտել հոգին վսեմ ,
Հայրենասէր և բարերար
Առաքինի հոգւոյ տիպար . . .
Ո՛չ , մի՛ կոծէք , անմա՛հ է Նա ,
Սուրբ յիշատակն անկեղծ մընայ ։

Մի՞ր լամք , թէ կարճ եղաւ իւր կեանք ,
Միթէ նորա մէն մի վայրկեանք
Զէ՞ն արժեր ամբողջ մի դար ․
Այսքան բարի էր և արդար . . .
Ննջէ՛ ուրեմն այժմ անվրդով
Ս. Փրկչեան որբ մանկանց երգով
Եւ Հայութիւն ողջ յաւիտեան ;
Թո՛ղ կոչէ զՔեզ՝ ՄԵԾ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ՝

ՍՄԲԱՏ Բ. ՏԷՐ ՂԱԶԱՐԵԱՆ
Զէյթուն

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Սուրիա վիլայէթի տէֆթէրտարը վէ արազիի Սէնիյէ գօմիսիօնը րէիսի սանիսի Րիզա էֆ. հազրէթլէրինէ րիւթպէի ուլա սընֆը էվվէլի ,

Կիւմիւլճինէ սանճաղընտա վագը էմլաքը Սէնիյէի ճէնապը Ճիհանպանիյէ մէմուր գօմիսիօն ազասընտան վէ միւթէպէրանը էհալիի մահալլիյէտէն Մէհմէտ Շիւքրի էֆ. է րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի ,

Թրապիզօն էյրաֆընտան խաղինէտարզատէ Ալի պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի ,

Էնկիւրէ վիլայէթի իսթինաֆ մահքէմէսի րէիսլիկի՝ Տէրսաատէթ իսթինաֆ մահքէմէսի ճինայէթ գըսմը պաշ քեաթիպի Շաքիր էֆէնտիյէ ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ պիտայէթ մահքէմէսի րէիսը էվվէլլիկի՝ Պէնկազի Թիճարէթ մահքէմէսի րէիսի իւլէմատէն Ահմէտ Րիֆաթ էֆ. ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ իսթինաֆ միւտտէիի ումումիլիկի՝ Էտիրնէ իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէիի ումումիսի սապըգ Մարգար էֆ. ,

Տրամա էշրաֆընտան վէ մէճլիսը իտարէի լիվա ազասընտան Շէյխ մօլլազատէ Ահմէտ էֆ. է րիւթպէի սալիսէ Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր ։

∴

Շուրայի Տէվլէթ ազասընտան Ղալիպ պէյ հազրէթլէրինէ Զնճի րիւթպէ Մէճիտի ,

Ֆէնէրլէր միւֆէթթիշի Մ. Էմիլ Պաուլիյէ Յնճի րիւթպէ Մէճիտի ,

Բօլիս պիրինճի գօմիսէրլէրինտէն Աքիֆ էֆ. Զնճի րիւթպէ Մէճիտի ,

Իզմիր բուսումաթ նազըրը Մուհիտտին պէյ հազրէթլէրինին հարէմլէրի հանըմ էֆ. Զնճի րիւթպէ Շէֆագաթ նիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր ։

ՄԻՒԹԷՖԵՐՐԻԳԱ

Ալէմանիանըն Վաթիկան նէզտինտէ մուգիմ սէֆիրի Մ. Շլէօզէր՝ ապրիլ 27տէ Բաբա հազրէթլէրինէ իմբէրաթօր կիյօմ Թարաֆընտան պիր նամէի մախսուս իլէ սօմ ալթուն վէ միւճէվհէրաթլը միւզէյյէն վէ կէօյիւստէ աըլմայա մախսուս պիր խաչ իլէ պիր ալթուն գօրտօն Թէսլիմ իթմիշ տիր ։ Օն իւչիւնճի Լէօն Բաբա հազրէթլէրինին Գարօլին ատալարը մէսէլէսինտէ աէպգաթ իտէն Թէվասսութընա Եաարիկեար օլմագ իւզրէ հէտայայի մէզքիւրէ Բաբա հազրէթլէրինէ իրսալ օլընմըշ տըր ։

Իմբէրաթօր կիյօմ հազրէթլէրինին նամէի մախսուսը՝ Բաբա իչիւն մէզալաթ վէ Թաապիրաթը իհթիրամքեարիյի միւհթէվի պուլընմուշ տըր ։

Պու մէքթուպըն՝ Ալէմանիատա քիլիսէ պաշ բաղալարընըն էմրը նասպ ու Թայինինտէ հիւքիւմէթին մէթզուպ պուլընմասը մէսէլէսինէ միւթէալլիգ օլտըղը բիվայէթ օլընմըշ իսէ տէ , պունըն ասլ ու էսասը եօգ տըր ։

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի՝ Նամէի մէզքիւրէ , Թէվասսութընըն հիւսնի նէթիճէսինտէն տօլայը Բաբա հազրէթլէրինէ պէյանը մէմնունիյէթը ազիմ իթմիշ տիր ։

—

Կէչէն սալը կիւնիւ Լօնտրատա քիւշատը մուգաբբէր օլան Հինտ մամուլաթը սէրկիսի ուսումիսինի պիզզաթ Գրալիչա քիւշատ իթմիշ տիր ։

—

Ասքէր միւթէգաիտլէրիյլէ էյթամ վէ էրամիլըն՝ մաաշաթ վէ մուխասսասաթլարընը չիմտիյէ գատար Պապը Սէրասքէրի սանտըղընտան ալմագտա իտի իսէլէր տէ , ուզագտա պուլունանլարա սուհուլէթ օլմագ իւզրէ Սուլթան Մէհմէտ (Ֆաթիհ) վէ Սուլթան Ահմէտ վէ Թօբխանէ վէ Իւսքիւտար վէ Էյուպ ճիհէթլէրինտէ տախի իթայի մաաշաթ վէ մուխասսասաթ օլընմագ իւզրէ անգարիպ պիրէր շիւպէ քիւշատ օլընաճագ տըր ։

—

Մանասթըր վիլայէթինտէքի օրիւճէ մութասարըֆը Մէհմէտ Ֆէրիտ պէյ վէֆաթ իթմիշ տիր ։

—

Տուլունը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէ ազասընտան Պարօն Ջուխտէնէք 15 կիւն մէէզունիյէթլէ ուխուրը զաթիյէսի իչիւն վէ Մ. Կէօչէր տախի խըտմէթը ասքէրիյէսի իչիւն էվվէլքի կիւն Վարնա բօսթասըյլա Տէրսաատէթտէն մէմլէքէթլէրի ճանիպինէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր ։

—

Պէրլինտէն Տէրսաատէթ իթալիա սէֆարէթի պիրինճի սըրքեաթիպլիկինէ նագլը մէմուրիյէթ իտէն Մ. Թուռնիի պու քէրրէ Տէրսաատէթէ վասըլ օլուպ , պիրինճի Թէրճէման Մ. Վէրնոնի իլէ պէրապէր Սատրազամ վէ Խարիճիյէ նազըրը բաշալար հազրէթլէրինէ վիզիթա վէրմիշ տիր ։

—

Ավուսթրիա—Մաճառիսթան իմբէրաթօրը՝ չէհրիմիզտէ մաարուֆ Թիճճարանտէն Մ. Լէօն Օրօզտիյէ (Էօմէր էֆ.) Ֆրանսըզ-Յօզէֆ նիշանընըն շէվալիյէլիք րիւթպէսինի իթա իթմիշ տիր ։

—

Սիւմէյիյէտէն իշար օլընտըղընա կէօրէ , Մաասա սուլարընտա 48 քէօլէյի համիլ պիր կէմի զապթ ու միւսատէրէ օլունմուշ տըր ։ Մէրգում Արապ քէօլէլէրի՝ Ասիտա կէօթիւրիլիւպ ֆիւրուխթ օլընաճագ միշ ։

—

—Թէքիր տաղընտան իչար օլըն. տըղընա կէօրէ, Խայրէպօլը ատլիյէ մէմուրիյնինտէն պաղըլարընըն սուի հալլերի հազգընտա տէվէրան իտէն հավատիս սահիհ օլուպ, ատլիյէ միւֆէթթիշի Աղաբէկեան Սարգիս էֆ. հազրէթլերի' մահալը մէզքիւրէ պիլազիմէ պատէթթահգիգաթ մէմուրիյնը մէրգումէնին բէք չօղընա եօլ վէրմիշ տիր։

—Թէքիրտաղընտա մուգիմ Իթալիալը Մ. Տուսինին օղլունը տաղա աչըրմագ թէօհմէթիյլէ մազնունէն իքի սէնէտէն պէրու Թէքիրտաղընտա մահպուս պուլընան քէօյլիւլէրին գապահաթը օլմատըղը պու քէրրէ թէպէյյուն իտէրէք, սէպիլլէրի Թախլիյէ օլընտըղը, վէ տաղա աչըրըլան տէլիգանըը Տուսսիյի կէօյա գուրթարմըշ օլտըղընը պէյան իտէն Եօրկի Նամ չախսըն, վէ պու իշտէ սուչսըզ օլան մէրգում քէօյլիւլէր ալէյհինտէ եալան չահիտլիկի իտէն տիկէր պիրինին 10 սէնէ մահպուսիյէթէ մահքիւմ օլտըգլարը' Թէքիրտաղընտան եազըլըյօր։

—Պա իրատէի Սէնիյէ պէյինճի (Շամ) օտուի Հիւմայունա մէնսուպ օլմագ իւզրէ, Սէլանիքտէ Թէչքիլ օլունան սէյեար թօբճու ալայընըն Թէրթիպաթ վէ Թէնսիգաթը իխթամ պուլմուշ օլմաղլա, կէչէն բազար կիւնիւ վալիի վիլայէթ վէ էրքեանը մէմուրին վէ էհալի հազըր օլտուղը հալտէ մէմլէքէթ պաղչէսինտէ մէզքիւր ալայ' պիր րէսմը կէչիտ իճրա էյլէմիշ, վէ պատէհու Սէլանիք միւֆթիսի Թարաֆընտան Թէմատիի էյեամը եօմը ու իգպալը Բատիշահի իչիւն տուալար օգունմըշ վէ վալի բաշա տախի պիր Նութգ իրատ իտէրէք հուզզար «Բատիշահըմ չօգ եաշա» տուվախ վաճիպ իւլ էտասը պիւլէնտը ավազ իլէ եատ էյլէմիշ տիր։

—Թուրքէտէ պէր վէճհը աթի օգունմուշ տըր։

Ճէրհ վէ տարպ տավասը իլէ մազնուն ալէյհ օլուպ պիր կէճէ Թէվգիֆ վէ սապահ կիւնիւ Պէյօղլու ճէզա մահքէմէսինտէ մուհաքէմէսի իճրա օլունան էճզաճը չըրաղը Արիսիտիսի' քէնտիսինտէն Թէվգիֆխանէ վէ տաւրէի իսթինթագտա իքի իւչ եւզ զըրչ գատարպարինտըղընը էսնաի մուհաքէմէտէ հէր նասըլ իսէ սէօյլէյիվէրմէքլէ ճանիպը րիյասէթտէն պու տավայա տախի պագըլմա պագըլմասը էմր օլընմըշ տըր։

ԸԼԺԻ

Մէմալիքը Շահանէ միւլթէրէք իւլ մէնֆաա Ըլժի իտարէսինտէն կլէնիլան.

Էն ալա ճընս Թիւթիւն վէ սիկարալար' պունտան ազտէմբի իյանլարտա պէյան օլունան Թիւթիւնճի տիւքքեանլարընտան մատտա զիյրտէ պէյան օլունան Թիւթիւնճի տիւքքեանլարընտա տախի ֆիւրուխթ օլունուր.

ԻՍԿԻՒՏԱՐ.— Զարչըրտա Նիգօլինին 2 նումէրօլը տիւքքեանընտա,

ԳՈՒԶԿՈՒՆՃՈՒԳ.— Թիւթիւնճի Ակէօհրն տիւքքեանընտա,

ՊԷՅԼԷՐՊԷՅԻ.— Իսքէլէտէ Հաճի Մէհմէտ էֆ.նին տիւքքեանընտա,

ՔԱՆՏԻԼԼԻ.— Իսքէլէտէ Թիւթիւնճի Նիգօլանըն 24 նումէրօլը տիւքքեանընտա,

ԵԷՆԻՔԷՕՅ — Իսքէլէտէ Գօսթիլին տիւքքեանընտա,

ԹԱՐԱՊԻԱ.— Իսքէլէնին գարչըլընտա Վասիլինին տիւքքեանընտա,

ՊԷՕՅՈՒՔՏԷՐԷ.— Իսքէլէ գուրպընտէ Ըլժի ալեօզիյթօլընըն գարշըընտա Բանայօթինին տիւքքեանընտա,

ՊԷՕՅՈՒՔ ԱՏԱ.— Բրաթանօ մէյտանընտա Ըէսու Սարաֆին տիւքքեանընտա։

ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Տէրսաատէն 18/30 ապրիլ 1886

3—3

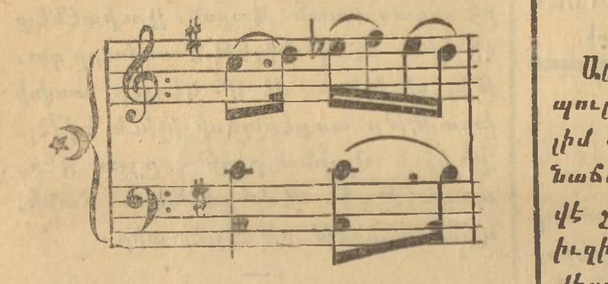

Օսմանլը մուսիգաշինասանըըն էսէրլէրի' Նօթաճը մէչհուր Հաճի Էմին պէյ Թարաֆընտան բիյանօ վէ սաիր սազէնտէլէր իչիւն Բէյ' իւզրէ նօթայա ալընարագ պու քէրրէ Զարդարեան էֆ. մաթպաասընտա միւքէմմէլ սուրէթտէ պիրինճի նումէրօսան պէտ իլէ եէտի նումէրօյա գատարը Թապ օլունըպ, վէ պէօյլէ ճէ տէվամ օլունաճագ տըր։ Մէրքէզը Թէվզիի Պաղչէ գաբուսընտա Սուլթան Համամը իվարընտա մուամիլէյհ Զարդարեան էֆ. քիւթիւպխանէսինտէ վէ սաիր քիթապճը տիւքքեանլարընտա Փիյաթը մազթուէսի իլէ ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր։ Նօթա Թապ իթտիրմէք իսթէյէնլէր մաթպաաի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։ 10—7

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 5 Մայիս

Ինկիլիզ էսհամը Ինկ. Լիր.			101-5/16
Օսմ. էսհամը աշըլտը			15-
»	»	գարանտը	15-1/16
»	»	Սէրի Ա.	25-1/2
»	»	» Պ	16-
»	»	» Ս	15-1/8
Օթօման 1871			71-1/8
Օսմանլը Պանգասը			11-1/8

Ռուսիա իսթիգրազը	99-1/4
Մըսըր տուպ. մուխթահըտէ	68-3/4
» իսթիգրազը	93-3/8
Տաիրա Սանիյէ (Մըսըր)	68-7/8
Բօրթուգալ իսթիգրազը	94-1/2
Մա արիսթ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 5 Մայիս

Ֆրանսըզ էսհ. 3 % Ֆր.	82-60
» » 4 1/2 %	109-22 1/2
Եէնի Օսմ. էսհամը աշըլտը	15-17 1/2
» » » գարանտը	15-22 1/2
Միւգավելէ	
Սէրի Գ.	15-75
» Ս.	15-20
Բումէլի չըմէնտէֆէրի	37-50
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
Օսմ. Պանգասը	531-25
Գրէտի Լիօնէ	528-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1365-
Լիօն ագսիօնը	1243-75
Սուէյշ ագսիօնը	2155-
Ռուսիա 5 % 1877	102-1/4
Իթալիա էսհամը	98-30
Մըսր ֆօնտ. մուխթահըտէ	357-50
Եունան 5 % 1879	283-75
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-14

Վիէննա 5 Մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	126-35
Բումէլի չըմէնտէֆէրի	18-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումումիյէ ագչ. գաբ.		16-30
Գու. սապահ աշըլտը		16-34
Մըսըր մուխթահըտէ. գաբ.		78-30
Գու. սապահ աշըլտը		78-30
Սէրի Ա.		25-
» Պ.		16-10
» Գ.		16-34
Բումէլի չըմէնտէֆէրի		38-87 1/2
Ագչէ ֆայիզի		6-
Րէպօ	Ղրշ.	05-
Էչվալէսիզ	»	00-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	6-02
Օթօմանլը պանգասը	4-35
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	3-20
Թրամվայ	2-87 1/2

ԱԳՉԷԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զրչ.տան		Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարգը		107-36
Մէթալիք	»	18-10
Պէչլիք	»	102-05
Ալթըլըգ	»	102-25
Զայմէ		-
Ինկիլիզ լիրասը		110-25
Ֆրանսըզ ալթունը		88-06
Բօլ		90-20
Ֆրէնկ ալթունը		51-20
Զաբթիյէ գայմէսի		9-08

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20)	լիք քեաղըտ		
50)	»	»	16-10
100)	»	»	
500)	»	»	
1000)	»	»	16-
10000)	»	»	

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ Թաշնիյէ իտարէսի իչիւն օն պէշ պին քիլը ճէտիտ եումուշագ պուղտայ միւպայաա օլունաճաղընտան վէ իչպու նիսանը բումինին եիրմի տէօրտիւնճի բէնճէշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

22 Նիսան 1886

2—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ալասօնեայա կէօնտէրիլմէք վէ պուրատա էրզագ անպարընա Թէսլիմ օլընմագ իւզրէ միւպայաա օլունաճագ պէչէր պին գըյէ մագարնա վէ չէրիյէ վէ նիշասթա վէ բազագը իւզիւմինին սանտըգ վէ մուշամմա մէսարիֆի վէ սաիրէսի միւթէահհիտինէ աիտ օլարագ մագարնա վէ չէրիյէնին պէհէր գըյէսի ճէտիտի իւչ զըրուչ օթուզ բարայա վէ նիշասթանըն պէհէր գըյէսի ճէտիտի տէօրթ զըրուշա վէ բազագը իւզիւմինին գըյէսի տէօրտ զըրուչ օն բարայա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, նիսանը բումինին եիրմի տէօրտիւնճի բէնճէշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի ալթընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ տախի Թէզայուրուր իտէն ֆիյաթըընտան եւգատէ պէչ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

22 Նիսան 1886

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Ճէնուտը Ճէնապը Միւլիւքեանէ իչիւն միւպայաա օլընաճագ օլան

Սիլիվրի եօզուրտը ալար վէ լէզէթինտէ օլան Բումէլի վէ Անատօլու ճիհէթի եօզուրտըլըն պէհէր գըյէսի ճէտիտի չէրաիթը մուզաբրէրէսի իլէ եէթմիշ բարայա Թալիպի զուհուր իտէրէք օլուպ, իչպու նիսանը բումինին եիրմի տէօրտիւնճի բէնճէշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ եիրմի ալթընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ տախի Թէզայուրուր իտէն ֆիյաթըընտան եւգատէ պէչ Թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա Թալիպ օլանլարըն Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

22 Նիսան 1886

3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Միւթէգաիտին իւլ հուլուլ օլան չէհրը Րամազանը չէրիֆտէ Ճէնուտը Ճէնապը Միւլիւքեանէյէ իֆթարիյէ օլարագ վէրիլմէք իւզրէ լիւզումի օլուպ, միւպայաա օլունաճագ օլան օթուզ ալթը պին գըյէ բէչէլ իլէ եիրմի պին գըյէ զէյթուն վէ օն իքի պին գըյէ բէնիրըն իթասըննա Թալիպ օլան վէ չէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին իչպու նիսանը բումինին նիհայէթինէ գատար Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

21 Նիսան 1886

3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն միւպայաա օլունաճագ օլան եիւզ պին գըյէ ճէտիտ Թրիեսթէ Թօրպա չէքէրինին իթասըննա Թալիպ օլան վէ չէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին իչպու նիսանը բումինին նիհայէթինէ գատար Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

21 Նիսան 1886

3—3

Ալտըն վիլայէթինտէ Ֆօչէթ գազասընտա քեարն սէնկը ասիպալ վէ Ֆիրագ բուսուլընըն 4 սէնէ միւտտէթլէ իհալէսի իճրա գըլընմագ վէ պէտէլը մուգատտէրէսինին բուալը բէչինտէն վէ պագիսը հէր այ միւրուրինտէ մուգասսաթէն վէ ալինէ լիրա 100 զրչ. օլարագ տօղրուտան տօղրույա Թիճարէթ Նէզարէթինէ Թէսլիմ օլունմագ չարթիլէ իլէ 4 սէնէլիկի պիլմիւզայէտէ 3200 լիրատա մահալլի Թալիպի էօհտէսինտէ պուլունտուղընտան, իչպու նիսանըն նիհայէթինէ գատարտա իսի չէքիլէրէք, 5 կիւն գարֆընտա 100 տէ 5 զամմ օլունըր իսէ գապուլ օլունաճագ չէհրը մայիսին 5ինճի կիւնիւ գաթի իհալէսի իճրա գըլընաճաղընտան, գամմ իլէ Թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզքիւրէ գարֆընտա Օրման վէ Մէատին մէճլիսինէ միւրաճաաթ օլունմասը իլան օլունուր։

22 Նիսան 302

2—2

ԵՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Եվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսի մահլիւլաթ չիւպէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւլ իզգիքը մահլիւլաթ' իչպու 1302 սէնէսի նիսանընըն 1ինճի բազար էրթէսի կիւնինտէն նիսանըն 21նճի բազար էրթէսի կիւնինէ տէկին 3 տէֆա իլան գըլընմըշ իսէ, վէ մահը մէզքիւրըն 21նճի բազար էրթէսի կիւնինտէն մահը մէզքիւրըն 28ինճի բազար էրթէսի կիւնի միւզայէտէի ինթիհայիէսի հուզուրը Նէզարէթտէ սաաթ 6տան 10ա գատար պիլէճրա, էրթէսի սալը կիւնի 100տէ 5 վէ տահա զիյատէ զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ օլունարագ, անտէն սօնրա քէյֆիյէթը Թէֆվիզի իսթիգան գըլընաճաղընտան, գըյմէթը մուխամմէնէսինին էօչրիւնէ միւսավի թէէմին աղչէսիյէ պէրապէր իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէկի տէօրտիւնճիւ տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր։

. . 3 . . 12500 . (1) — Թօբխանէտէ Գազգանի մահալլէսինտէ Ախըր սօգաղընտա Մէհմէտ Իզզէթ բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա գէվգինտէ 6 օտա վէ 2 սուֆայը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 5000 զրչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ խանէ նըսֆ հիսսէսի։

. . 26 . . 1534 .— Մահմուտ բաշատա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Թարագճըլար խանը Թաշթըլտա Խաւէքի Սուլթան վագֆընտան չէհրի 50 զրչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ գույումճը տտաանըըն սիւլիւս հիսսէսի։

. . 5 վէ 3 . . 15730 .— Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Այա գաբուսը իսքէլէսի ճատտէսինտէ պիրի ախչապ վէ տիկէրի քեարկիր Թէրպիէն 100 մէթրօ արսատա 6 օտա վէ 3 սուֆա վէ 2 գուլու վէ ախչապըն 30 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ 2 պապ մէնզիլին 8 հիսսէտէն 2սի մահլիւլտէն վէ գուսուր հիսսէլէր հիսսէտարը Թարաֆընտան ֆիւրուխթ օլունաճաղը։

. . 58 . . 855 .— Մահմուտ բաշատա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Թարագճըլար ճատտէսինտէ Տայէ խաթուն վագֆընտան Թէրպիէն 4 մէթրօ արսատա չէհրի 60 զրչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ սունճը տիւքքեանընըն 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 56 . . 2000 .— Մահմուտ բաշատա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Թարագճըլար ճատտէսինտէ Թէրպիէն 25 մէթրօ արսատա Էվգաֆ կէտիքեաթըընտան կէտիկի վէ Տայէ խաթուն վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ չէհրի 100 զրչ. քիրալը պիր պապ Թէրզի տիւքքեանընըն միւլք մա կէտիք 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 8 . . 150 .— Ճիպալիտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Ճիպալի Եէնի գաբու ճատտէսինտէ չէհրի 5 զրչ. քիրալը պիր պապ գահվէ տիւքքեանը միւլքինին սիւլիւս հիսսէսի։

. . 2 վէ 4 . . 853 .— Գօճա Մուստաֆա բաշատա Մէչէյի Միսճիտ մահալլէսինտէ Հասան չավուշ վագֆընտան Թէրպիէն 280 մէթրօ արսատա չէհրի 40 զրչ. քիրալը պիր պապ վէ պիրա կէտիք տիւքքեանընըն 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 54 . . 2000 .— Մահմուտ բաշատա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Թարագճըլար սօգաղընտա Էվգաֆ կէտիքեաթըընտան կէտիկի վէ Տայէ խաթուն վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 15 մէթրօ արսատա չէհրի 100 զրչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ տիւքքեանըն միւլք մա կէտիք 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 106 . . 5837 .— Զարչըի քէպիրտէ Քէսէճիլէր ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթըընտան կէտիկի վէ Այա Սօֆիա վագֆընտան միւլքի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 22 մէթրօ արսատա չէհրի 60 զրչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ կըլապտանճը տիւքքեանընըն միւլք մա կէտիք սիւլիւս հիսսէսի։

. . 115 . . 21562 . Քիւչիւք Լանկատա Քիւրքճի պաշը մահալլէսինտէ Քիւչիւք Լանկա ճատտէսինտէ Թէրպիէն 9000 մէթրօ արսատա տէբրունինտէ 2 օտա վէ պիր ախըր վէ պիր գույուը միւշթէմիլ Հարէմէյն կէտիքեաթըընտան պիր գըթա պօսթան կէտիկինին 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 5 լէ 3 . . 135 . . 11222 .— Թօբխանէտէ Քեաթիպ Մուսթաֆա չէլէպի մահալլէսինտէ Պէյօղլու ճատտէսիյլէ Հաճի օղլու չըզմաճը սօգաղընտա Հաճի Հիւսէյին գարթան վէ Մուհիէտտին չէլէպի վագֆընտան Թէրպիէն 90 մէթրօ արսատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 800 մէթրօ պաղչէ վէ 90 մէթրօ արսատա արապալըգ մա ախըրը միւշթէմիլ վէ չէհրի 400 զրչ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 25, 27, 29 . . 3750 .— Խասքէօյտէ Մահմուտ աղա մահալլէսինտէ Պատէմլիք ճատտէսինտէ Բիր Ահմէտ վագֆընտան Թէրպիէն 76 մէթրօ արսատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ 476 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ Թահթընտա 20-25 զրչ. քիրալը վէ տիկէրի մէստուտ իքի պապ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի։

. . 70 . . 15000 .— Աքսարայտէ Սօֆուլար մահալլէսինտէ Եէչիլ Թէքքէ սօգաղընտա Թէրպիէն 80 մէթրօ արսատա 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 114 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 5 . . 12000 .— Թահթա գալէտէ Տէմիր Թաշ մահալլէսինտէ Լիմօնճը սօգաղընտա Թէրպիէն 50 մէթրօ արսատա չէհրի 80 զրչ. քիրալը Հարէմէյն կէտիքեաթըընտան պիր պապ գահվէ տիւքքեանը կէտիկինին պէթիւնի։

. . 158 . . 10000 .— Գարանը Տօփհանէ Հօճա Ազար մահալլէսինտէ Զէյրէք ճատտէսինտէ ճիւպպէճի պաշը Մէհմէտ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 105 մէթրօ պիր գըթա արսա։

. . 77 . . 9000 .— Էօկի Ալի բաշատա Եէնի չէշմէ ճատտէսինտէ Հիւսնիյէ խաթուն վագֆընտան Թէրպիէն 900 մէթրօ տէբրունինտէ պիր գույույը միւշթէմիլ պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 26, 41, 43 . . 8000 .— Թաթավլատա Սանտալճը վէ Եամանտի սօգաղընտա Քիւչիւք Օսման աղա վագֆընտան Թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույույը միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 26 . . 5000 .— Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զալկըճը սօգաղընտա Հասան Րիզա բաշա վագֆընտան Թէրպիէն 150 մէթրօ պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 81 . . 7000 .— Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Թօբրա պաղը ճատտէսինտէ Բուսու Ահմէտ աղա վագֆընտան Թէրպիէն 78 մէթրօ արսատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ պիր սարնըճը միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլ։

. . 11 . . 2500 .— Թահթա գալէտէ Տէմիր Թաշ մահալլէսինտէ Թօմրուգ սօգաղընտա 114 մէթրօ Ալիշ խաթուն վագֆընտան պիր գըթա մէնզիլ արսասընըն 8 հիսսէտէն 5 հիսսէսի։

. . 21 . . 2500 .— Աքսարայտէ Սօֆուլար մահալլէսինտէ Աքսարայ ճատտէսինտէ Սուլթան Ահմէտ Խանը էվվէլ վագֆընտան Թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա վէ տէբրունինտէ պիր գույու վէ 114 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 60 զրչ. քիրալը պիր պապ չուլհա տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի։

. . 37 . . 4500 .— Հալըճըլար քէօշքիւնտէ Օրթա չէշմէ սօգաղընտա Թէրպիէն 90 մէթրօ արսատա 5 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 70 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 90 զրչ. քիրալը միւթէհամմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին 5 րուպ հիսսէսի։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան բագգամլար' մահլիւլաթըն նումէրօլարընը, վէ իքինճի հիզատաքիլէր' գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ՏՕՔՏՕՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Տէրի վէ չօճուգ խասթալըգլարը իչիւն Թապիպը մախսուս

Թապիպը մումաիլէյհ հէր կիւն սաաթ 11է գատար Եէնի ճամիտէ բօսթախանէի ավրէ գարշըընտա Նիւ-Եօրք էճզախանէսինտէ, վէ սայիր վագըթլար տախի Պէյօղլունտա Այնալը Չէշմէտէ Աղա սօգաղընտա Ն. 1 խանէսինտէ պուլընըր։

ԱՆՕՆԻՄ ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՍՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ. ԷՕԺԷՆ ՐԱՊԱԲՕՐ

Ֆրանգօ-Հօնկրուազ'	Պուտաբէշթատա	սէրմայէ	ֆրանգ	20,000,000
Ֆէնիքս Օթրիչիէն'	Վիէննատա	»	»	4,500 000
				24,500,000

(Իսթիյաթ աղչէսի տախիլը հիսապ տէյիլ տիր)

Գալաթատա Գարանթինա սօգաղընտա Նօ. 11

ՇԷՎՐԻԷՆԻՆ ԳՕԳՈՒՍԸԶ ՊԱԼԸՔ ԵԱՂԸ

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE

de CHEVRIER

Մ. Շէվրիէ' Բարիզին պիրինճի սընըֆ էճզաճըլարընտան օլուպ, Լէժիօն տ'Օնէօր Նիշանընըն չըվալիէյիք, Մէճիտիյէ նիշանընըն 4ինճի, վէ Իզապէլլա Գաթօլիք նիշանլարըն գոմանտօրլըք րիւթպէլէրինի հաիզ տիր։

ՊԷՅԱԶ ՎԷ ԷՍՄԷՐ

Մ. Շէվրիէ' պալըգ եաղընը գաթրան իլէ Թէմիզլէյէրէք, մէզքիւր եաղ կիւզէլ պիր գօգու վէ լէզզէթ վէրմիշ տիր։

Պու Թէրքիպը ճէտիտին սահիպի միթալէա վէ իթթիխար տիպլօմասը կիպի պէօյլէ միւքեաֆաթլարա նաիլ օլմուշ տըր։

Տիւնեանըն հէր Թարաֆընտա պուլունան հէքիմլեր' մէզքիւր պալըգ եաղընը տիկէր պալըգ եաղլարընըն ճիւմլէսինէ Թէրճիհ իտէրլէր։

ՉԷԼԻՔԼԻ

Մ. Շէվրիէ' իւթիւր ու ճէլի պիր պալըգ եաղը իմալ իտէրէք, քէնտի Թէրթիպինի լէզզէթլէ եաղը մէշհուր կէօրմիւշ տիր։ Մէզքիւր պալըգ եաղը իչմէյէ իլավէ գօլայլըգ հազըմ օլունըր, վէ ասլա գուսուրգ վէրմէզ։ Պինաէն ալէյհ մէզքիւր պալըգ եաղը' տիկէր պիրինճիմէ չէլիքլի պալըգ եաղլարընտա փարք օլուպ, վէրէմ, պրօնշիթ, քէմիք խասթալըգլարը, վէ սըրաճա իլլէթլերի իչիւն գուլլանըլըր վէ մուհասսէնաթը ազիմէսի կէօրիւլիւր։ Պու եաղ պիլխասսա հէր գայըֆ միզաճ օլանլարա եարար։

ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՃԵՐԻՏԷԼԻ ՇԱՐԳԻՅԷ ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

Մէզքիւր մաթպաատա Թապ օլունուր,
1. Ճիւզ պէ ճիւզ Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա քիթապլար.
2. Օսմանլըճա, Էրմէնիճէ, Ֆրանսըզճա, Րումճա իլանլար.
3. Տիճարի վէ ճէնազէ պիլէթլէրի վէ սաիրէ։

ՖԻՅԱԹ ԷՀՎԷՆ

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

[illegible] 80 Նումէրօտա

ՆԷՕՁԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸԳԱ ՄՈՒԹԷԱԼԼԻՔ
ԱԼԷԱԹ ԹՈՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր։

Էզճումլէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուքտան մամուլ) մէվատտը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չիրինկալար, Էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլեր պուլունմագտա տըր։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան' հէր նէվ սըբարըշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՇԷՀՐԻՆՏԷՔԻ

ԱՍ. ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻԳ

ԶԷՄ ԽԱՆՆԷՆԱ ԳԱՐԷՔ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՄՊԱՆԵԱՍԸ

Տէրսաատէտէ Գալաթատա Գարանթինա սօգաղընտա 9 նումէրօլու մահալտէ մուգիմ ումումի աժանթէսի Մ. ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ մարիֆէթիյլէ խանէ, մաղազա, էմթաա վէ սաիրէյի եանկըն Թէհլիքէլէրինէ գարշը չէրաիթը նաֆիա իլէ սիկուրթա իտէր։